Toelichting bij aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020 - 2025

Stad en OCMW Antwerpen

Boek 2

STAD ANTWERPEN

Toelichting bij aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020-2025

Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard (schema T1)	1
Ontvangsten en uitgaven naar economische aard (schema T2)	4
Investeringsprojecten (schema T3)	8
Evolutie van de financiële schulden (schema T4)	26
Financiële risico's	27
Toelichting in het kader van de coronacrisis	35
Toelichting Oekraïnefonds	39
Grondslagen en assumpties	41
Personeelsinzet	44
Toelichting personeel	45
Toelichting pensioenen	50
Overzicht verbonden entiteiten	57
Overzicht jaarlijkse opbrengst van elke door het bestuur geheven belastingsoort	63
Toelichting onbeschikbare gelden	64
Financiële ontvangsten en uitgaven	66
Verwijzing webtoepassing documentatie	67
Advies Inspectie Financiën	68

Schema T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
00 Algemene financiering						
Exploitatie						
Uitgaven	1.447.224	3.442.253	4.637.430	5.970.137	5.939.411	6.361.946
Ontvangsten	1.344.284.145	1.363.715.173	1.400.082.097	1.500.883.747	1.546.609.145	1.593.095.260
Saldo	1.342.836.921	1.360.272.920	1.395.444.666	1.494.913.610	1.540.669.734	1.586.733.313
Financiering						
Uitgaven	111.811.992	110.736.733	106.428.550	131.236.351	113.369.983	116.643.768
Ontvangsten	121.097.933	6.610.986	423.338.578	345.364.660	273.200.980	237.905.390
Saldo	9.285.942	-104.125.747	316.910.028	214.128.309	159.830.997	121.261.622
02 Leefbare en mobiele stad						
Exploitatie						
Uitgaven	93.065.589	75.787.713	89.934.956	87.199.303	86.418.635	86.894.187
Ontvangsten	35.548.152	36.953.684	53.963.787	44.594.122	40.205.628	41.800.340
Saldo	-57.517.438	-38.834.030	-35.971.168	-42.605.180	-46.213.007	-45.093.847
Investeringen						
Uitgaven	79.783.774	66.748.688	98.083.202	100.573.507	101.547.872	101.770.258
Ontvangsten	17.494.169	12.387.836	16.795.391	16.165.144	12.450.908	11.225.359
Saldo	-62.289.605	-54.360.853	-81.287.811	-84.408.363	-89.096.964	-90.544.899
Financiering						
Uitgaven			390.000	390.000	390.000	330.000
Ontvangsten			0	0	0	0
Saldo			-390.000	-390.000	-390.000	-330.000
03 Veilige stad						
Exploitatie						
Uitgaven	273.089.297	325.497.935	363.228.868	379.127.964	391.156.411	397.956.784
Ontvangsten	4.292.580	9.928.124	7.096.648	9.798.331	9.007.541	8.787.809
Saldo	-268.796.717	-315.569.810	-356.132.219	-369.329.633	-382.148.869	-389.168.975
Investeringen						
Uitgaven	25.537.947	1.996.588	37.124.565	23.222.675	26.786.583	20.472.770
Ontvangsten	0	4.762.218	632.152	1.151.647	188.938	0
Saldo	-25.537.947	2.765.630	-36.492.413	-22.071.028	-26.597.645	-20.472.770
Financiering						
Uitgaven	0		27.560			
Ontvangsten	2.560		0			
Saldo	2.560		-27.560			

Schema T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
04 Harmonieuze stad						
Exploitatie						
Uitgaven	399.285.512	416.551.742	464.573.267	483.914.798	454.791.280	447.065.460
Ontvangsten	259.283.469	284.735.245	321.861.555	335.527.391	307.852.944	301.984.770
Saldo	-140.002.044	-131.816.498	-142.711.712	-148.387.407	-146.938.337	-145.080.690
Investeringen						
Uitgaven	24.493.546	26.589.851	38.648.369	41.721.244	37.697.025	29.110.445
Ontvangsten	2.378.384	1.079.979	2.291.319	4.941.189	4.724.207	1.657.282
Saldo	-22.115.162	-25.509.872	-36.357.050	-36.780.056	-32.972.818	-27.453.163
Financiering						
Uitgaven	87.513.008	5.828.100	12.985.000	0	0	0
Ontvangsten	32.757.896	30.507.079	29.435.080	28.193.979	23.435.751	23.371.920
Saldo	-54.755.112	24.678.979	16.450.080	28.193.979	23.435.751	23.371.920
05 Woonstad						
Exploitatie						
Uitgaven	134.493.552	138.311.128	149.346.477	158.295.000	162.198.325	164.483.589
Ontvangsten	24.631.191	27.019.219	23.989.723	27.572.039	25.172.549	24.958.324
Saldo	-109.862.362	-111.291.909	-125.356.754	-130.722.961	-137.025.776	-139.525.265
Investeringen						
Uitgaven	28.817.211	33.205.374	69.586.952	83.486.527	70.502.439	59.300.242
Ontvangsten	4.628.332	6.480.382	12.854.608	2.245.705	4.607.923	1.670.497
Saldo	-24.188.879	-26.724.992	-56.732.343	-81.240.822	-65.894.517	-57.629.745
Financiering						
Uitgaven	0					
Ontvangsten	-905					
Saldo	-905					
06 Lerende en werkende stad						
Exploitatie						
Uitgaven	166.594.569	170.897.188	204.748.140	225.116.853	224.790.104	235.830.277
Ontvangsten	42.470.666	48.083.083	43.964.720	49.429.522	52.071.780	55.619.676
Saldo	-124.123.903	-122.814.105	-160.783.421	-175.687.332	-172.718.324	-180.210.601
Investeringen						
Uitgaven	69.899.810	56.146.992	69.369.549	77.941.041	67.558.524	71.864.310
Ontvangsten	897.599	999.603	2.377.787	3.190.618	1.123.450	0
Saldo	-69.002.211	-55.147.389	-66.991.762	-74.750.422	-66.435.074	-71.864.310
Financiering						
Uitgaven	1.371.380	0	0	0	1.053.368	0
Ontvangsten	3.074.258	1.146.935	951.577	951.577	951.577	951.577
Saldo	1.702.879	1.146.935	951.577	951.577	-101.791	951.577

Schema T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
07 Bruisende stad						
Exploitatie						
Uitgaven	135.134.548	136.681.061	146.799.191	151.395.294	151.873.887	147.468.056
Ontvangsten	9.927.289	11.870.429	16.146.574	17.245.393	17.486.852	12.381.384
Saldo	-125.207.259	-124.810.632	-130.652.616	-134.149.901	-134.387.035	-135.086.672
Investeringen						
Uitgaven	15.181.877	20.717.286	47.599.713	33.225.143	40.771.882	31.769.105
Ontvangsten	851.149	1.597.041	6.670.695	1.602.581	3.445.953	1.255.000
Saldo	-14.330.729	-19.120.245	-40.929.017	-31.622.562	-37.325.929	-30.514.105
Financiering						
Uitgaven	177.439	20.000	228.792	300.000	68.837	54.700
Ontvangsten	63.850	86.754	83.480	73.011	68.837	54.700
Saldo	-113.590	66.754	-145.312	-226.989	0	0
08 Sterk bestuurde stad						
Exploitatie						
Uitgaven	340.146.412	338.217.385	404.985.934	405.593.477	415.695.087	428.576.122
Ontvangsten	103.967.616	76.135.274	79.592.374	68.010.471	68.187.348	66.805.803
Saldo	-236.178.796	-262.082.111	-325.393.560	-337.583.006	-347.507.738	-361.770.319
Investeringen						
Uitgaven	55.694.982	116.353.619	74.002.901	85.642.814	48.800.325	46.491.132
Ontvangsten	23.490.094	44.602.124	28.321.545	19.233.666	15.674.670	14.100.348
Saldo	-32.204.888	-71.751.495	-45.681.357	-66.409.148	-33.125.655	-32.390.784
Financiering						
Uitgaven	2.176.793	23.801.013	45.231.538	6.047.592	8.084.600	8.076.619
Ontvangsten	877.923	44.681.246	1.073.184	4.519.270	3.247.270	3.247.270
Saldo	-1.298.870	20.880.233	-44.158.354	-1.528.322	-4.837.330	-4.829.350

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
I. Exploitatie-uitgaven	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Operationele uitgaven	**1.523.694.218**	**1.590.024.489**	**1.812.840.469**	**1.870.020.469**	**1.856.008.238**	**1.871.278.590**
1. Goederen en diensten	130.204.754	182.665.740	284.237.376	259.571.566	248.550.829	249.071.687
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	707.707.549	706.002.729	761.227.196	795.049.006	815.433.533	827.783.745
a. Politiek personeel	4.662.267	4.898.635	5.333.321	5.648.618	5.841.914	5.996.708
b. Vastbenoemd niet-onderwijzend personeel	326.444.340	314.715.463	339.349.124	362.340.057	360.923.645	359.918.349
c. Niet-vastbenoemd niet-onderwijzend personeel	295.766.749	307.672.998	344.595.843	381.441.246	397.659.699	410.369.258
d. Onderwijzend personeel ten laste van het bestuur						
e. Onderwijzend personeel ten laste van andere overheden						
f. Andere personeelskosten	23.835.486	20.881.987	21.392.755	21.178.399	21.533.895	21.762.526
g. Pensioenen	56.998.706	57.833.646	50.556.152	24.440.686	29.474.380	29.736.904
3. Individuele hulpverlening door het O.C.M.W.	117.017.764	122.957.404	150.471.870	173.886.498	153.533.372	150.524.478
4. Toegestane werkingssubsidies	542.305.060	571.275.916	608.936.181	633.251.603	630.312.940	635.333.958
- aan de districten	14.308.061	13.442.387	13.445.748	12.792.473	12.792.473	12.792.473
- aan de eigen autonome gemeentebedrijven (AGB)	75.760.387	74.589.176	84.286.978	92.217.474	85.387.820	85.733.258
- aan welzijnsverenigingen	48.361.067	49.079.968	54.428.947	54.395.521	51.177.713	49.851.780
- aan andere OCMW-verenigingen	643.027	6.629.549	1.076.910	312.456	318.080	267.802
- aan de politiezone	181.361.901	231.701.469	245.723.736	264.814.640	273.054.578	275.719.651
- aan de hulpverleningszone	63.485.606	64.301.142	69.407.356	77.154.329	80.850.852	84.358.853
- aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS)	47.813.195	13.265.386				
- aan besturen van de eredienst	806.069	814.473	922.309	1.333.456	1.360.125	1.387.327
- aan niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen						
- aan andere begunstigden	109.765.747	117.452.365	139.644.197	130.231.254	125.371.300	125.222.814
5. Andere operationele uitgaven	26.459.091	7.122.700	7.967.846	8.261.794	8.177.565	8.564.721
B. Financiële uitgaven	**19.562.487**	**15.361.917**	**15.413.794**	**26.592.357**	**36.854.900**	**43.357.832**
1. Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden	19.135.394	14.890.354	14.702.551	25.891.846	36.155.079	42.658.761
- aan financiële instellingen	19.094.954	14.855.083	14.668.669	25.859.355	36.123.977	42.629.049
- aan andere entiteiten	40.439	35.271	33.881	32.491	31.101	29.711
2. Andere financiële uitgaven	427.094	471.563	711.243	700.511	699.822	699.071
C. Rechthebbenden uit het overschot van het boekjaar						
II. Exploitatieontvangsten	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Operationele ontvangsten	**1.760.109.506**	**1.798.714.905**	**1.892.280.537**	**2.002.649.411**	**2.016.916.462**	**2.057.828.554**
1. Ontvangsten uit de werking	66.492.544	74.803.539	84.682.166	95.432.495	94.621.203	89.926.469
2. Fiscale ontvangsten en boetes	448.470.172	438.973.710	446.387.943	467.768.065	471.644.701	481.578.765
a. Aanvullende belastingen	371.022.153	359.281.312	363.698.189	397.056.161	403.119.600	408.733.739
Opcentiemen op de onroerende voorheffing	220.074.027	209.342.780	216.365.027	242.114.710	243.784.308	245.543.682
Aanvullende belasting op de personenbelasting	144.722.438	142.669.324	140.607.140	148.215.429	152.609.270	156.464.035
Andere aanvullende belastingen	6.225.688	7.269.207	6.726.022	6.726.022	6.726.022	6.726.022
b. Andere belastingen en boetes	77.448.019	79.692.399	82.689.754	70.711.904	68.525.101	72.845.026

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
II. Exploitatieontvangsten	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
3. Werkingssubsidies	1.063.212.407	1.101.456.342	1.184.415.942	1.251.756.087	1.264.737.310	1.301.951.020
a. Algemene werkingssubsidies	915.283.368	916.692.737	953.793.014	1.022.456.616	1.062.117.034	1.102.962.488
Gemeentefonds	843.116.874	869.492.741	899.060.987	929.588.327	961.184.084	993.916.505
Andere algemene werkingssubsidies	72.166.493	47.199.995	54.732.027	92.868.289	100.932.950	109.045.983
- van de federale overheid	264.895	555.077	81.158	81.158	81.158	81.158
- van de Vlaamse overheid	71.901.598	46.644.918	54.650.869	92.787.131	100.851.792	108.964.825
- van de gemeente						
- van het OCMW						
- van andere entiteiten						
b. Specifieke werkingssubsidies	147.929.039	184.763.605	230.622.927	229.299.470	202.620.276	198.988.532
- van de federale overheid	109.224.804	117.536.011	138.700.592	164.447.514	142.277.470	140.835.859
- van de Vlaamse overheid	30.516.278	63.120.636	88.400.124	63.220.770	58.846.160	56.837.473
- van de provincie	325.127	417.662	120.000	120.000	120.000	120.000
- van de gemeente	43.974	5.925				
- van het OCMW	10.583					
- van andere entiteiten	7.808.274	3.683.371	3.402.211	1.511.186	1.376.646	1.195.200
4. Recuperatie van individuele hulpverlening	33.210.466	33.607.716	37.085.938	38.257.631	37.959.262	38.101.772
5. Andere operationele ontvangsten	148.723.918	149.873.598	139.708.549	149.435.133	147.953.986	146.270.528
B. Financiële ontvangsten	**64.295.603**	**59.725.326**	**54.416.941**	**50.411.606**	**49.677.325**	**47.604.813**
C. Tussenkomst van derden in het tekort van het boekjaar						
III. Exploitatiesaldo	**281.148.403**	**253.053.825**	**118.443.215**	**156.448.191**	**173.730.648**	**190.796.945**

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
I. Investeringsuitgaven	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Investeringen in financiële vaste activa	**7.285.511**	**55.700.211**	**4.920.837**	**7.760.681**	**5.757.158**	**5.763.849**
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	7.285.386	49.592.381	4.899.760	5.764.215	5.755.458	5.762.149
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten		6.107.830	6.198	1.994.766		
3. OCMW-verenigingen						
4. Andere financiële vaste activa	125		14.880	1.700	1.700	1.700
B. Investeringen in materiële vaste activa	**143.321.355**	**138.460.467**	**250.598.464**	**264.814.925**	**236.931.232**	**199.688.788**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	139.295.207	136.463.238	247.771.335	259.149.181	233.534.340	198.913.940
a. Terreinen en gebouwen	50.822.038	86.578.532	139.417.841	150.652.695	127.963.109	78.083.427
b. Wegen en overige infrastructuur	73.607.737	35.920.487	82.558.116	85.398.160	89.782.873	105.446.379
c. Roerende goederen	14.626.033	13.529.586	24.730.615	22.477.933	15.393.180	15.227.788
d. Vaste activa in leasing of op grond van een soortgelijk recht		134.986				
e. Erfgoed	239.399	299.647	1.064.763	620.393	395.178	156.344
2. Andere materiële vaste activa	4.026.148	1.997.230	2.827.129	5.665.744	3.396.892	774.849
a. Terreinen en gebouwen	4.026.148	1.997.230	2.827.129	5.665.744	3.396.892	774.849
b. Roerende goederen						

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
I. Investeringsuitgaven	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**19.771.321**	**24.008.489**	**37.374.080**	**38.991.812**	**23.875.399**	**28.876.185**
D. Toegestane investeringssubsidies	**129.030.961**	**103.589.231**	**141.521.869**	**134.245.533**	**127.100.862**	**126.449.440**
- aan de districten	30.895.285	31.438.139	40.682.876	36.713.514	32.310.801	31.529.826
- aan de eigen autonome gemeentebedrijven (AGB)	43.846.016	29.687.727	28.060.163	41.792.427	47.439.066	52.413.917
- aan welzijnsverenigingen	14.595.211	14.935.000	14.943.736	14.519.457	11.669.627	13.335.255
- aan andere OCMW-verenigingen	699	75.785				
- aan de politiezone	21.206.577		23.316.560	15.195.872	13.021.725	13.609.123
- aan de hulpverleningszone	1.730.291	698.110	8.719.456	2.251.258	3.518.113	1.572.804
- aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS)	150.000			750.000		
- aan besturen van de eredienst	787.583	811.254	3.645.422	1.612.969	1.471.510	1.442.601
- aan niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen						
- aan andere begunstigden	15.819.298	25.943.215	22.153.657	21.410.037	17.670.021	12.545.913
II. Investeringsontvangsten	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Verkoop van financiële vaste activa	**5.528.792**	**199.582**	**8.876**	**251.391**		
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	5.520.749			251.391		
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	8.042	199.582				
3. OCMW-verenigingen						
4. Andere financiële vaste activa			8.876			
B. Verkoop van materiële vaste activa	**5.080.441**	**32.318.871**	**13.914.334**	**8.181.050**	**4.829.751**	**2.396.521**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa						
a. Terreinen en gebouwen						
b. Wegen en overige infrastructuur						
c. Roerende goederen						
d. Vaste activa in leasing of op grond van een soortgelijk recht						
e. Erfgoed						
2. Andere materiële vaste activa	5.080.441	32.318.871	13.914.334	8.181.050	4.829.751	2.396.521
a. Onroerende goederen	4.177.381	31.835.441	13.230.955	7.957.550	4.694.151	2.035.221
b. Roerende goederen	903.060	483.430	683.379	223.500	135.600	361.300
C. Verkoop van immateriële vaste activa						
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**39.130.494**	**39.390.731**	**56.020.288**	**40.098.111**	**37.386.299**	**27.511.965**
- van de federale overheid	15.125	15.685	91.570	17.366		
- van de Vlaamse overheid	32.683.693	29.138.379	44.069.304	38.858.528	36.790.319	27.266.256
- van de provincie	2.789.959	46.757	332.142	260.000	8.000	
- van de gemeente	239.674	218.100	74.500	50.000		
- van het OCMW						
- van andere entiteiten	3.402.043	9.971.810	11.452.773	912.217	587.980	245.709
III. Investeringssaldo	**-249.669.420**	**-249.849.215**	**-364.471.753**	**-397.282.400**	**-351.448.602**	**-330.869.777**

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

Saldo exploitatie en investeringen	31.478.983	3.204.610	-246.028.538	-240.834.209	-177.717.953	-140.072.832

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
I. Financieringsuitgaven	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Vereffening van financiële schulden	**111.811.992**	**110.736.733**	**106.428.550**	**131.236.351**	**113.369.983**	**116.643.768**
1. Periodieke aflossing van leningen en leasings	106.494.801	104.699.710	99.594.697	124.575.351	85.708.983	109.982.768
2. Niet-periodieke aflossing van leningen en leasings	5.317.191	6.037.023	6.833.853	6.661.000	27.661.000	6.661.000
B. Vereffening van niet-financiële schulden			**142.560**			
C. Toegestane leningen en betalingsuitstel	**91.238.620**	**29.649.113**	**58.720.330**	**6.737.592**	**9.596.804**	**8.461.319**
1. Toegestane leningen	91.238.620	29.649.113	58.720.330	6.737.592	9.596.804	8.461.319
- aan autonome gemeentebedrijven (AGB)		19.684.310	41.428.538	161.767	5.186.739	6.068.699
- aan welzijnsverenigingen	87.513.008	5.828.100	12.985.000			
- aan andere OCMW-verenigingen						
- aan andere begunstigden	3.725.612	4.136.702	4.306.792	6.575.825	4.410.065	2.392.620
2. Toegestaan betalingsuitstel						
D. Vooruitbetalingen						
E. Kapitaalsverminderingen						
II. Financieringsontvangsten	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
A. Aangaan van financiële schulden	**121.097.933**	**6.610.986**	**423.338.578**	**345.364.660**	**273.200.980**	**237.905.390**
- opname van leningen en leasings bij financiële instellingen			409.800.000	344.800.000	272.700.000	237.500.000
- opname van leningen en leasings bij andere entiteiten	121.097.933	6.610.986	13.538.578	564.660	500.980	405.390
B. Aangaan van niet-financiële schulden	**1.466**	**-812**				
C. Vereffening van toegestane leningen en betalingsuitstel	**36.774.117**	**76.422.825**	**31.543.320**	**33.737.837**	**27.703.435**	**27.625.466**
1. Terugvordering van toegestane leningen	36.774.117	76.422.825	31.543.320	33.737.837	27.703.435	27.625.466
a. Periodieke terugvorderingen van toegestane leningen	29.390.352	26.083.980	25.358.320	23.754.837	21.042.435	20.964.466
b. Niet-periodieke terugvorderingen van toegestane leningen	7.383.765	50.338.845	6.185.000	9.983.000	6.661.000	6.661.000
2. Vereffening van betalingsuitstel						
D. Vereffening van vooruitbetalingen						
E. Kapitaalsverhogingen						
F. Bijdragen en schenkingen niet gekoppeld aan operationele activiteiten of aan de verwerving van vaste activa						
III. Financieringssaldo	**-45.177.095**	**-57.352.847**	**289.590.458**	**241.128.554**	**177.937.627**	**140.425.770**

Budgettair resultaat van het boekjaar	-13.698.112	-54.148.236	43.561.920	294.345	219.674	352.938

Schema T3: Investeringsproject: Cultuurhoofdstad van Vlaanderen (2BRS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**5.689.003**	**17.580.304**	**2.128.813**	**25.398.120**	**2.897.764**	**2.791.238**	**8.266.361**	**2.414.516**	**3.378.411**	**3.521.015**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**2.122.621**	**8.958.006**	**685.000**	**11.765.627**	**1.226.529**	**896.092**	**4.426.672**	**1.130.334**	**1.306.500**	**2.094.500**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	2.122.621	8.958.006	685.000	11.765.627	1.226.529	896.092	4.426.672	1.130.334	1.306.500	2.094.500
a. Terreinen en gebouwen	1.383.349	6.619.120	510.000	8.512.469	842.298	541.051	3.755.036	504.084	760.000	1.600.000
c. Roerende goederen	739.272	2.338.886	175.000	3.253.158	384.231	355.041	671.636	626.250	546.500	494.500
D. Toegestane investeringssubsidies	**3.566.381**	**8.622.298**	**1.443.813**	**13.632.492**	**1.671.235**	**1.895.146**	**3.839.689**	**1.284.183**	**2.071.911**	**1.426.515**
Ontvangsten	**1.677.766**	**2.292.403**	**0**	**3.970.170**	**445.928**	**1.231.839**	**2.292.403**	**0**	**0**	**0**
B. Verkoop van materiële vaste activa	**120.000**			**120.000**		**120.000**				
2. Andere materiële vaste activa	120.000			120.000		120.000				
b. Roerende goederen	120.000			120.000		120.000				
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**1.557.766**	**2.292.403**		**3.850.170**	**445.928**	**1.111.839**	**2.292.403**			

Schema T3: Investeringsproject: Investeren in internationale kunst- en cultuurinfrastructuur (2BRS0102)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**5.325.053**	**62.142.398**	**11.260.855**	**78.728.306**	**1.765.852**	**3.559.201**	**14.040.632**	**13.623.444**	**16.527.967**	**17.950.355**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**3.685.123**	**56.256.574**	**9.171.200**	**69.112.898**	**1.575.921**	**2.109.202**	**10.536.296**	**12.956.333**	**15.729.034**	**17.034.911**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	3.685.123	56.256.574	9.171.200	69.112.898	1.575.921	2.109.202	10.536.296	12.956.333	15.729.034	17.034.911
a. Terreinen en gebouwen	3.667.934	55.318.081	9.171.200	68.157.216	1.558.731	2.109.202	10.532.270	12.531.333	15.226.968	17.027.510
c. Roerende goederen	17.189	938.493		955.682	17.189		4.026	425.000	502.066	7.401
D. Toegestane investeringssubsidies	**1.639.930**	**5.885.823**	**2.089.655**	**9.615.408**	**189.931**	**1.449.999**	**3.504.336**	**667.111**	**798.933**	**915.444**
Ontvangsten	**595.138**	**9.989.359**	**0**	**10.584.497**	**245.521**	**349.617**	**4.075.825**	**1.522.581**	**3.190.953**	**1.200.000**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**595.138**	**9.989.359**		**10.584.497**	**245.521**	**349.617**	**4.075.825**	**1.522.581**	**3.190.953**	**1.200.000**

Schema T3: Investeringsproject: Inburgeringsaanbod voor anderstaligen (2HMS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**1.858.330**	**3.960.136**	**1.126.224**	**6.944.690**	**0**	**1.858.330**	**863.966**	**1.307.846**	**716.589**	**1.071.735**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**1.574.335**	**3.176.799**	**941.285**	**5.692.419**		**1.574.335**	**671.050**	**1.143.020**	**518.020**	**844.709**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	1.574.335	3.176.799	941.285	5.692.419		1.574.335	671.050	1.143.020	518.020	844.709
a. Terreinen en gebouwen	1.574.335	3.176.799	941.285	5.692.419		1.574.335	671.050	1.143.020	518.020	844.709
D. Toegestane investeringssubsidies	**283.995**	**783.337**	**184.939**	**1.252.271**		**283.995**	**192.916**	**164.826**	**198.569**	**227.026**

Schema T3: Investeringsproject: Kwaliteitsvolle kinderopvang bij private spelers (2HMS0201)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**1.980.931**	**11.834.503**	**2.530.978**	**16.346.412**	**963.657**	**1.017.273**	**972.541**	**2.342.822**	**4.965.207**	**3.553.934**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**68.667**	**4.391.499**	**635.000**	**5.095.166**	**40.694**	**27.973**	**96.246**	**349.485**	**1.995.106**	**1.950.662**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	68.667	4.391.499	635.000	5.095.166	40.694	27.973	96.246	349.485	1.995.106	1.950.662
a. Terreinen en gebouwen	68.667	4.391.499	635.000	5.095.166	40.694	27.973	96.246	349.485	1.995.106	1.950.662
D. Toegestane investeringssubsidies	**1.912.264**	**7.443.004**	**1.895.978**	**11.251.246**	**922.964**	**989.300**	**876.296**	**1.993.337**	**2.970.101**	**1.603.271**

Schema T3: Investeringsproject: De stad maakt werk van een geïntegreerde aanpak in de ondersteuning van gezinnen en het welzijn van kinderen en jongeren (2HMS0402)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**991.048**	**1.676.003**	**2.214.956**	**4.882.006**	**383.758**	**607.290**	**649.962**	**418.175**	**290.109**	**317.756**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**317.328**	**1.324.018**	**2.214.956**	**3.856.301**	**266.992**	**50.335**	**297.977**	**418.175**	**290.109**	**317.756**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	302.167	1.324.018	2.214.956	3.841.141	251.832	50.335	297.977	418.175	290.109	317.756
a. Terreinen en gebouwen	236.470	1.023.131	2.214.956	3.474.557	211.282	25.188	210.610	340.392	221.702	250.426
c. Roerende goederen	65.697	300.887		366.583	40.549	25.147	87.367	77.783	68.407	67.330
2. Andere materiële vaste activa	15.161			15.161	15.161					
a. Terreinen en gebouwen	15.161			15.161	15.161					
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**28.208**			**28.208**	**28.208**					
D. Toegestane investeringssubsidies	**645.512**	**351.985**		**997.497**	**88.557**	**556.955**	**351.985**			
Ontvangsten	**0**	**725.000**	**0**	**725.000**	**0**	**0**	**725.000**	**0**	**0**	**0**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen		**725.000**		**725.000**			**725.000**			

Schema T3: Investeringsproject: De stad investeert in een menswaardig inkomen voor Antwerpenaren die het moeilijk hebben (2HMS0503)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**1.279.661**	**2.314.217**	**6.291.082**	**9.884.960**	**687.789**	**591.872**	**806.499**	**1.075.403**	**372.427**	**59.887**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**1.275.989**	**2.314.217**	**6.291.082**	**9.881.288**	**684.117**	**591.872**	**806.499**	**1.075.403**	**372.427**	**59.887**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	1.098.077	2.192.810	6.291.082	9.581.969	577.830	520.247	746.093	1.014.403	372.427	59.887
a. Terreinen en gebouwen	1.044.800	1.767.368	6.291.082	9.103.250	549.309	495.491	590.312	864.516	312.540	
c. Roerende goederen	53.277	425.442		478.719	28.521	24.756	155.781	149.887	59.887	59.887
2. Andere materiële vaste activa	177.912	121.406		299.318	106.287	71.625	60.406	61.000		
a. Terreinen en gebouwen	177.912	121.406		299.318	106.287	71.625	60.406	61.000		
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**3.672**			**3.672**	**3.672**					
Ontvangsten	**0**	**0**	**1.400.000**	**1.400.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen			**1.400.000**	**1.400.000**						

Schema T3: Investeringsproject: De Grote Verbinding (2LMS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**45.160.167**	**130.557.118**	**18.640.965**	**194.358.250**	**9.405.939**	**35.754.228**	**25.769.429**	**33.147.042**	**29.290.810**	**42.349.836**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**34.584.016**	**125.289.310**	**15.057.493**	**174.930.818**	**6.320.151**	**28.263.864**	**25.427.643**	**32.262.556**	**26.853.632**	**40.745.479**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	34.551.667	125.289.310	15.057.493	174.898.470	6.288.608	28.263.059	25.427.643	32.262.556	26.853.632	40.745.479
a. Terreinen en gebouwen	20.321.182	31.899.404		52.220.586		20.321.182	12.709.608	11.419.852	7.769.944	
b. Wegen en overige infrastructuur	14.230.485	93.389.906	15.057.493	122.677.884	6.288.608	7.941.877	12.718.036	20.842.704	19.083.688	40.745.479
2. Andere materiële vaste activa	32.348			32.348	31.543	805				
a. Terreinen en gebouwen	32.348			32.348	31.543	805				
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**457.301**	**3.267.808**	**3.583.472**	**7.308.581**	**163.401**	**293.899**	**341.785**	**484.486**	**837.179**	**1.604.358**
D. Toegestane investeringssubsidies	**10.118.851**	**2.000.000**		**12.118.851**	**2.922.387**	**7.196.464**		**400.000**	**1.600.000**	
Ontvangsten	**570.041**	**4.165.747**	**0**	**4.735.788**	**570.041**	**0**	**973.750**	**2.415.698**	**62.866**	**713.433**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**570.041**	**4.165.747**		**4.735.788**	**570.041**		**973.750**	**2.415.698**	**62.866**	**713.433**

Schema T3: Investeringsproject: Verkeersveiligheid (2LMS0103)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**10.442.510**	**21.275.616**	**0**	**31.718.126**	**6.001.502**	**4.441.008**	**7.912.916**	**5.992.700**	**3.662.500**	**3.707.500**
A. Investeringen in financiële vaste activa	**2.474.666**	**350.000**		**2.824.666**	**2.474.666**		**50.000**	**300.000**		
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	2.474.666	350.000		2.824.666	2.474.666		50.000	300.000		
B. Investeringen in materiële vaste activa	**7.720.289**	**19.223.694**		**26.943.982**	**3.366.412**	**4.353.876**	**7.660.994**	**5.192.700**	**3.162.500**	**3.207.500**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	7.720.289	19.223.694		26.943.982	3.366.412	4.353.876	7.660.994	5.192.700	3.162.500	3.207.500
b. Wegen en overige infrastructuur	7.713.910	19.208.360		26.922.270	3.364.820	4.349.090	7.660.660	5.187.700	3.157.500	3.202.500
c. Roerende goederen	6.378	15.334		21.712	1.592	4.786	334	5.000	5.000	5.000
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**247.556**	**8.547**		**256.102**	**160.424**	**87.132**	**8.547**			
D. Toegestane investeringssubsidies		**1.693.376**		**1.693.376**			**193.376**	**500.000**	**500.000**	**500.000**
Ontvangsten	**141.637**	**146.331**	**0**	**287.968**	**108.529**	**33.108**	**146.331**	**0**	**0**	**0**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**141.637**	**146.331**		**287.968**	**108.529**	**33.108**	**146.331**			

Schema T3: Investeringsproject: Antwerpen wordt een klimaatneutrale stad (2LMS0201)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**0**	**9.174.433**	**3.281.986**	**12.456.419**	**0**	**0**	**0**	**875.000**	**3.850.514**	**4.448.919**
B. Investeringen in materiële vaste activa		**1.726.175**		**1.726.175**					**865.000**	**861.175**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		1.726.175		1.726.175					865.000	861.175
a. Terreinen en gebouwen		1.726.175		1.726.175					865.000	861.175
D. Toegestane investeringssubsidies		**7.448.258**	**3.281.986**	**10.730.244**				**875.000**	**2.985.514**	**3.587.744**

Schema T3: Investeringsproject: Antwerpen wordt een klimaatrobuuste stad (2LMS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**178.071**	**4.311.912**	**280.481**	**4.770.464**	**49.345**	**128.726**	**327.290**	**1.024.613**	**1.340.004**	**1.620.004**
B. Investeringen in materiële vaste activa		**1.120.000**		**1.120.000**				**60.000**	**530.000**	**530.000**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		1.120.000		1.120.000				60.000	530.000	530.000
b. Wegen en overige infrastructuur		1.000.000		1.000.000					500.000	500.000
c. Roerende goederen		120.000		120.000				60.000	30.000	30.000
C. Investeringen in immateriële vaste activa		**270.000**		**270.000**				**190.000**	**80.000**	
D. Toegestane investeringssubsidies	**178.071**	**2.921.912**	**280.481**	**3.380.464**	**49.345**	**128.726**	**327.290**	**774.613**	**730.004**	**1.090.004**

Schema T3: Investeringsproject: Aanleg, heraanleg en onderhoud infrastructuur (2LMS0301)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**10.882.566**	**120.960.056**	**7.663.200**	**139.505.822**	**5.119.304**	**5.763.262**	**28.478.138**	**25.613.629**	**36.757.229**	**30.111.059**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**9.299.057**	**107.956.549**	**7.663.200**	**124.918.806**	**4.732.248**	**4.566.809**	**21.233.475**	**21.280.973**	**35.515.941**	**29.926.159**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	9.299.057	107.956.549	7.663.200	124.918.806	4.732.248	4.566.809	21.233.475	21.280.973	35.515.941	29.926.159
a. Terreinen en gebouwen	901.552	13.812.342	500.000	15.213.894	401.534	500.018	2.208.342	1.448.000	8.586.000	1.570.000
b. Wegen en overige infrastructuur	8.396.783	93.958.581	7.163.200	109.518.564	4.330.353	4.066.430	19.025.133	19.692.347	26.899.941	28.341.159
c. Roerende goederen	722	185.626		186.348	361	361		140.626	30.000	15.000
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**35.453**	**652.947**		**688.400**		**35.453**	**136.947**	**220.000**	**171.000**	**125.000**
D. Toegestane investeringssubsidies	**1.548.056**	**12.350.560**		**13.898.616**	**387.056**	**1.161.000**	**7.107.716**	**4.112.656**	**1.070.288**	**59.900**
Ontvangsten	**4.324.840**	**4.547.080**	**0**	**8.871.920**	**3.367.355**	**957.485**	**4.447.080**	**0**	**0**	**100.000**
B. Verkoop van materiële vaste activa		**41.636**		**41.636**			**41.636**			
2. Andere materiële vaste activa		41.636		41.636			41.636			
b. Roerende goederen		41.636		41.636			41.636			
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**4.324.840**	**4.505.444**		**8.830.284**	**3.367.355**	**957.485**	**4.405.444**			**100.000**

Schema T3: Investeringsproject: welzijn en excelleren in het onderwijs (2LWS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	7.367	0	7.367	0	0	7.367	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies		7.367		7.367			7.367			
Ontvangsten	30.000	0	0	30.000	30.000	0	0	0	0	0
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	30.000			30.000	30.000					

Schema T3: Investeringsproject:
Kansengroepen activeren met aandacht voor werkarme gezinnen, vrouwen met migratie achtergrond, personen met arbeidsbeperking en jongeren (2LWS0901)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**129.208**	**1.009.632**	**334.623**	**1.473.463**	**19.477**	**109.730**	**405.163**	**440.549**	**72.471**	**91.449**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**129.208**	**1.009.632**	**334.623**	**1.473.463**	**19.477**	**109.730**	**405.163**	**440.549**	**72.471**	**91.449**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	129.208	589.809	194.623	913.640	19.477	109.730	388.472	37.416	72.471	91.449
a. Terreinen en gebouwen		5.000		5.000			5.000			
c. Roerende goederen	129.208	584.809	194.623	908.640	19.477	109.730	383.472	37.416	72.471	91.449
2. Andere materiële vaste activa		419.823	140.000	559.823			16.690	403.132		
a. Terreinen en gebouwen		419.823	140.000	559.823			16.690	403.132		
Ontvangsten	**0**	**8.600**	**0**	**8.600**	**0**	**0**	**8.600**	**0**	**0**	**0**
B. Verkoop van materiële vaste activa		**8.600**		**8.600**			**8.600**			
2. Andere materiële vaste activa		8.600		8.600			8.600			
b. Roerende goederen		8.600		8.600			8.600			

Schema T3: Investeringsproject: Sociale tewerkstelling geeft werk aan mensen die op de reguliere arbeidsmarkt uit de boot vallen (2LWS0904)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**12.908**	**0**	**0**	**12.908**	**0**	**12.908**	**0**	**0**	**0**	**0**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**12.908**			**12.908**		**12.908**				
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	12.908			12.908		12.908				
c. Roerende goederen	12.908			12.908		12.908				
Ontvangsten	**12.908**	**0**	**0**	**12.908**	**0**	**12.908**	**0**	**0**	**0**	**0**
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**12.908**			**12.908**		**12.908**				

Schema T3: Investeringsproject: Kwalitatieve dienstverlening in stadsloketten en loket vreemdelingenzaken (2SBS0501)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**1.607.453**	**491.132**	**0**	**2.098.585**	**1.603.213**	**4.240**	**41.132**	**450.000**	**0**	**0**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**1.607.453**	**491.132**		**2.098.585**	**1.603.213**	**4.240**	**41.132**	**450.000**		
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	1.607.453	491.132		2.098.585	1.603.213	4.240	41.132	450.000		
a. Terreinen en gebouwen	1.604.320	148.496		1.752.816	1.603.213	1.107	8.496	140.000		
c. Roerende goederen	3.133	342.636		345.769		3.133	32.636	310.000		

Schema T3: Investeringsproject: Stadsmariniers (2VGS0106)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**23.235**	**1.025**	**0**	**24.260**	**0**	**23.235**	**1.025**	**0**	**0**	**0**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**23.235**	**1.025**		**24.260**		**23.235**	**1.025**			
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	23.235	1.025		24.260		23.235	1.025			
a. Terreinen en gebouwen	2.447			2.447		2.447				
c. Roerende goederen	20.787	1.025		21.812		20.787	1.025			

Schema T3: Investeringsproject: Gevarieerd en betaalbaar woonaanbod (2WNS0102)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	11.048.580	21.113.691	3.708.469	35.870.741	5.474.290	5.574.290	5.574.290	5.197.540	4.916.065	5.425.796
D. Toegestane investeringssubsidies	11.048.580	21.113.691	3.708.469	35.870.741	5.474.290	5.574.290	5.574.290	5.197.540	4.916.065	5.425.796

Schema T3: Investeringsproject: Projectwerking (2WNS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
					Jaarrekening		Meerjarenplan			
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	**16.212.659**	**131.992.410**	**37.751.515**	**185.956.584**	**7.060.152**	**9.152.507**	**26.510.617**	**41.090.743**	**36.509.065**	**27.881.985**
B. Investeringen in materiële vaste activa	**15.363.665**	**127.946.490**	**37.691.015**	**181.001.171**	**6.601.893**	**8.761.772**	**25.764.088**	**39.934.911**	**35.720.202**	**26.527.289**
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	15.363.665	127.946.490	37.691.015	181.001.171	6.601.893	8.761.772	25.764.088	39.934.911	35.720.202	26.527.289
a. Terreinen en gebouwen	7.480.875	47.581.615	5.085.501	60.147.992	2.817.852	4.663.023	14.320.942	15.804.440	12.561.261	4.894.973
b. Wegen en overige infrastructuur	7.882.790	80.234.875	32.605.515	120.723.179	3.784.041	4.098.748	11.443.146	24.100.471	23.108.942	21.582.316
e. Erfgoed		130.000		130.000				30.000	50.000	50.000
C. Investeringen in immateriële vaste activa	**588.201**	**4.045.920**	**60.500**	**4.694.620**	**208.259**	**379.942**	**746.529**	**1.155.832**	**788.863**	**1.354.696**
D. Toegestane investeringssubsidies	**260.793**			**260.793**	**250.000**	**10.793**				
Ontvangsten	**4.191.521**	**5.662.889**	**751.061**	**10.605.471**	**1.682.932**	**2.508.590**	**2.143.316**	**839.685**	**1.370.691**	**1.309.197**
B. Verkoop van materiële vaste activa	**1.023.765**	**1.165.000**		**2.188.765**		**1.023.765**	**1.165.000**			
2. Andere materiële vaste activa	1.023.765	1.165.000		2.188.765		1.023.765	1.165.000			
a. Onroerende goederen	1.023.765	1.165.000		2.188.765		1.023.765	1.165.000			
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	**3.167.756**	**4.497.889**	**751.061**	**8.416.706**	**1.682.932**	**1.484.825**	**978.316**	**839.685**	**1.370.691**	**1.309.197**

Schema T4: Evolutie van de financiële schulden

Financiële schulden op 31 december	Jaarrekening		Meerjarenplan			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Financiële schulden op lange termijn	**459.156.948**	**360.136.366**	**652.716.075**	**905.708.540**	**1.041.264.492**	**1.140.046.515**
1. Financiële schulden op 1 januari	444.264.415	459.156.948	360.136.366	652.716.075	905.708.540	1.041.264.492
Investeringsleningen	56.037.694	39.830.482	30.621.373	367.029.014	649.653.323	814.843.051
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	188.633.264	128.773.635	65.944.969		0	0
Noorderlijn - Brabo II	2.881.151	31.917.296	27.661.416	23.405.536	19.149.656	14.893.776
Erfpachten IVA Kinderopvang		3.665.304	3.649.556	3.655.452	3.665.238	3.609.262
ZNA - doorgeefleningen & leasing	78.981.218	66.006.321	53.677.560	43.162.233	36.963.907	30.928.774
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	117.731.088	106.475.192	95.653.798	84.736.146	74.259.721	63.683.934
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten		82.488.717	82.927.694	89.727.694	83.066.694	76.405.694
Vespa - doorgeeflening				41.000.000	38.950.000	36.900.000
2. Nieuwe leningen	121.097.933	6.610.986	423.338.578	345.364.660	273.200.980	237.905.390
Investeringsleningen			369.190.000	345.190.000	273.090.000	237.830.000
Noorderlijn - Brabo II	33.292.025					
Erfpachten IVA Kinderopvang		134.986	163.578	174.660	110.980	75.390
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten	87.805.908	6.476.000	12.985.000			
Vespa - doorgeeflening			41.000.000			
3. Aflossingen	-5.317.191	-6.037.023	-6.185.000	-6.661.000	-27.661.000	-6.661.000
Investeringsleningen					-21.000.000	
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten	-5.317.191	-6.037.023	-6.185.000	-6.661.000	-6.661.000	-6.661.000
4. Overboekingen	-104.694.837	-99.594.544	-124.573.869	-85.711.196	-109.984.028	-132.462.366
5. Andere mutaties	3.806.627					
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	**104.694.836**	**99.589.671**	**124.568.842**	**85.704.687**	**109.979.732**	**132.459.330**
1. Financiële schulden op 1 januari	106.353.477	104.694.836	99.589.671	124.568.842	85.704.687	109.979.732
Investeringsleningen	17.722.995	16.207.212	9.209.016	32.783.159	62.565.691	86.900.271
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	57.030.897	59.859.629	62.828.667	65.944.969		
Noorderlijn - Brabo II	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880
Erfpachten IVA Kinderopvang		141.323	146.028	151.855	158.364	162.660
ZNA - doorgeefleningen & leasing	13.872.064	12.974.896	12.328.685	10.515.327	6.198.326	6.035.133
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	13.471.641	11.255.896	10.821.394	10.917.652	10.476.425	10.575.788
Vespa - doorgeeflening					2.050.000	2.050.000
2. Aflossingen	-106.494.801	-104.699.710	-100.243.550	-124.575.351	-85.708.983	-109.982.768
Investeringsleningen	-17.722.995	-16.207.305	-9.857.069	-32.783.159	-62.565.691	-86.900.271
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	-57.030.897	-59.859.629	-62.828.667	-65.944.969		
Noorderlijn - Brabo II	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880
Erfpachten IVA Kinderopvang	-141.323	-146.028	-151.855	-158.364	-162.660	-165.696
ZNA - doorgeefleningen & leasing	-13.872.064	-12.974.972	-12.328.685	-10.515.327	-6.198.326	-6.035.133
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	-13.471.641	-11.255.896	-10.821.394	-10.917.652	-10.476.425	-10.575.788
Vespa - doorgeeflening					-2.050.000	-2.050.000
3. Overboekingen	104.694.837	99.594.544	124.573.869	85.711.196	109.984.028	132.462.366
4. Andere mutaties	141.323		648.853			
C. Financiële schulden op korte termijn						
Totaal financiële schulden	**563.851.784**	**459.726.037**	**777.284.918**	**991.413.226**	**1.151.244.223**	**1.272.505.846**

Andere mutaties 2020: overgenomen erfpachten van AG Kinderopvang Antwerpen bij de vereffening van het AG.
Andere mutaties 2022: overgenomen lening van Beschut Wonen MIN bij de vereffening van de vereniging.

Financiële risico's

Artikel 3, 5°, van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname bij de toelichting van het meerjarenplan van het overzicht van de financiële risico's die het bestuur loopt en van de middelen en mogelijkheden waarover het bestuur beschikt of kan beschikken om die risico's in te dekken.

1. Indexatie personeelsbudget

Bij de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan wordt rekening gehouden met de prognose van het planbureau die in oktober 2022 werd gepubliceerd. De prognose voorziet overschrijdingen van de spilindex in oktober 2022 (ondertussen bevestigd als effectieve overschrijding) en december 2022 en in maart en juni 2023. Deze aanpassing houdt rekening met de bijhorende loonsverhogingen in december 2022, februari, mei en augustus 2023.

Na augustus 2023 wordt er 6 maanden later een nieuwe loonsverhoging gebudgetteerd (februari 2024). Vervolgens wordt er voor de rest van het meerjarenplan een indexatie om de 9 maanden toegepast.

Bij de volgende aanpassing van het meerjarenplan zal op basis van de toekomstige prognoses van het Planbureau het personeelsbudget opnieuw bijgesteld worden indien noodzakelijk.

2. Stijgende energieprijzen

De huidige geopolitieke context en de daaruit volgende aanhoudende energiecrisis maken het opnieuw noodzakelijk om de kredieten te verhogen.
Bij de vijfde aanpassing werd vanwege de stijgende energieprijzen reeds rekening gehouden met een stijging van de budgetten voor gas en elektriciteit van 5,2 miljoen euro in 2022.

In deze aanpassing worden bijkomend verschillende maatregelen genomen om deze crisis het hoofd te bieden. Enerzijds wordt het energieverbruik waar mogelijk beperkt. Anderzijds worden de budgetten voor gas en elektriciteit voor 2022-2025 opnieuw bijgestuurd op basis van de prognoses van het Vlaams Energiebedrijf, in samenspraak met de cel Energie die deze nauw monitort. Zowel voor de stad als voor enkele dochters die een groot patrimonium gebruiken en daardoor een significante impact voelen, worden de budgetten verhoogd.

3. Pensioenproblematiek

Voor de inhoudelijke toelichting omtrent de pensioenen wordt verwezen naar de tekst 'Toelichting pensioenen.

In dit meerjarenplan wordt nog steeds rekening gehouden met responsabiliseringsbijdragen zoals deze blijken uit de actuariële studie 2019 van Ethias. Deze studie toont stijgende responsabiliseringsbijdragen gedurende een langere periode dus ook in volgende meerjarenplannen zal voldoende budgettaire ruimte gevonden moeten worden.

Er is in dit meerjarenplan bij opmaak een ontvangst van 50% van de responsabiliseringsbijdrage opgenomen voor de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage. Aangezien deze middelen rechtstreeks worden uitbetaald door de Vlaamse overheid aan de entiteit die de responsabiliserings-bijdrage verschuldigd is, diende dit in de tweede aanpassing aangepast te worden. De betrokken entiteiten namen dit zelf op binnen hun respectievelijke meerjarenplannen.

Gelet op het feit dat deze entiteiten van de stad een dotatie ontvangen voor de responsabiliserings-bijdrage, storten zij de tussenkomst van Vlaanderen op hun beurt door naar de stad.

In de derde aanpassing werden de bedragen van 2021 het laatst geactualiseerd. In de vijfde aanpassing werden voor 2022 de bedragen ook geactualiseerd naar de laatst gekende raming vanuit Vlaanderen, die in november 2021 werd gepubliceerd op de website Binnenlands Bestuur.

Voor de jaren 2023-2025 blijven de ramingen op basis van de studie van Ethias behouden zoals voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan.

Met de betrokken entiteiten is er hierover een werkwijze afgesproken (2020_CBS_07962).

De effectieve tussenkomsten vanuit de Vlaamse overheid voor de responsabiliseringsbijdragen worden van nabij opgevolgd en indien nodig bijgestuurd in volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

4. Leefloon en equivalent leefloon

Voor de individuele steunverlening die vanuit het OCMW Antwerpen in de vorm van een leefloon of een equivalent leefloon wordt toegekend, is het OCMW Antwerpen grotendeels afhankelijk van federale financiering. Voor een kleiner deel van de financiering staat het OCMW Antwerpen echter zelf in. De omvang van dit aandeel is sterk afhankelijk van maatschappelijke, economische en sociale tendensen en daardoor moeilijk op voorhand in te schatten.

De evolutie van de aantallen in (equivalent) leefloon-dossiers wordt continu van nabij opgevolgd. Bij de zesde aanpassing van het meerjarenplan zijn de bijhorende budgetten bijgestuurd op basis van de effectieve klantenaantallen, op basis van de spilindex en op basis van de verhoogde federale tussenkomst voor Oekraïense oorlogsvluchtelingen erkend als tijdelijk ontheemde.
Dezelfde logica wordt toegepast als die op het personeelsbudget, maar de indexatie gebeurt al een maand na de overschrijding van de spilindex.

5. Financiering

De stad en het OCMW hebben in het verleden een aantal leningen toegestaan aan derden (oa AG VESPA, AG Stedelijk Onderwijs, Zorgbedrijf Antwerpen, ZNA…). Er is altijd een risico van insolvabiliteit van de ontlener.

In het kader van schuldbeheer heeft de stad in het verre verleden enkele financiële structuren afgesloten. Gegeven de rentedaling van de afgelopen jaren werd hierdoor een significant voordeel op de intrest-lasten gerealiseerd. Aangezien de rentemarkten vanaf 2022 terug in stijgende lijn gaan, zou het kunnen dat voor enkele lopende leningen de interestlasten eveneens stijgen. Dit gaat nog over zeer beperkte bedragen. De stad volgt de evolutie van zeer nabij verder op.

Banken rekenden tot september 2022 een negatieve rente aan wanneer bepaalde limieten werden overschreden. Wanneer de kortetermijnrentes verder stijgen kan dit positieve creditinteresten tot gevolg hebben.

Voor een betere thesaurie-opvolging van de groep stad Antwerpen, werden er afspraken gemaakt omtrent de uitbetaling van de dotaties op basis van thesauriebehoeften. Er zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten met AG Stedelijk Onderwijs en AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen om nauwer samen te werken m.b.t. thesaurie. Zo zal de groepsbrede cashplanning verder opgebouwd worden.

Het meerjarenplan bevat een ambitieus investeringsprogramma. Voor de financiering hiervan zal indien noodzakelijk een beroep gedaan worden op leningen. Die worden gebudgetteerd met een looptijd van 10 jaar en een rente van 4%. De afgelopen jaren was een rente van 4% een voorzichtige raming, gelet op het huidige renteklimaat is dat momenteel veel minder het geval. De evolutie wordt opgevolgd en indien nodig zal bij een volgende aanpassing van het meerjarenplan deze assumptie worden bijgesteld.

De voorbije jaren heeft de stad haar investeringen zelf gefinancierd en aan schuldafbouw gedaan.

Op basis van de meest recente liquiditeitsprognoses wordt vanaf december 2022 mogelijk een thesaurietekort verwacht. Om dit en toekomstige tijdelijke tekorten te overbruggen zijn er procedures gestart voor het aangaan van een voorschottenlijn (niet budgettair) en een middellange termijnfinanciering. . De éénmalige terugbetaling van het kapitaal op het einde van de looptijd ('bullet') zorgt ervoor dat de stad Antwerpen op een efficiënte en kostenbewuste manier deze schuld kan laten overnemen door de Vlaamse overheid, wanneer de gemeenteraden van Antwerpen en Borsbeek beslissen tot samenvoeging.

We waken erover dat de uitstaande schuld van de stad en bij uitbreiding van de groep onder controle blijft.

6. Woonrechtcertificaten

Het OCMW is emittent van woonrechtcertificaten. Een woonrechtcertificaat is een obligatie, waarbij een certificaathouder een kapitaal inlegt, in ruil waarvoor een begunstigde gratis in een welbepaalde serviceflat mag wonen gedurende de looptijd van het certificaat, in principe 20 jaar. Na de looptijd of bij overlijden of verhuis van de begunstigde wordt het volledige nominale bedrag van de inleg terugbetaald aan de certificaathouder.

OCMW en Zorgbedrijf hebben in het kader hiervan op 24 maart 2014 en 27 september 2018 "back-to-back" samenwerkingsovereenkomsten afgesloten waarbij de materiële uitvoering van de verplichtingen van OCMW door Zorgbedrijf wordt opgenomen en waarbij tevens alle opbrengsten en kosten voor rekening van Zorgbedrijf komen.

Zorgbedrijf houdt onder de vorm van een reservefonds een thesauriematige buffer aan voor onverwacht grote terugbetalingen van certificaten. De stand van het reservefonds wordt periodiek toegelicht aan het auditcomité van Zorgbedrijf.

Voor het operationeel en financieel beheer van de woonrechtcertificaten was er een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Dexia Bank (inmiddels Belfius Bank), daaraan werd inmiddels een avenant goedgekeurd (2020_RMW_00034).

Vanaf 2023 zal het OCMW niet langer optreden als emittent van nieuwe woonrechtcertificaten.

7. Oekraïne

De externe effecten ten gevolge van de oorlog in Oekraïne blijven moeilijk te voorspellen. Enerzijds zijn er reeds effecten op onder andere grondstof- en energieprijzen, anderzijds is er de nood om opvang te voorzien voor Oekraïense oorlogsvluchtelingen.

De Vlaamse overheid voorziet middelen ter ondersteuning van deze opvang. Op basis van de gekende modaliteiten werd in de voorliggende aanpassing een inschatting gemaakt van de te verwachten forfaitaire en specifieke subsidies voor het nooddorp op Linkeroever en het organiseren van noodopvang in De Tol. De eerste aanvragen voor het bekomen van specifieke subsidies in het kader van huisvesting van Oekraïense oorlogsvluchtelingen werden reeds ingediend met verantwoording van de gemaakte kosten.

In de vijfde aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 werd een Oekraïnefonds opgericht voor een bedrag van 15.000.000 euro om tegemoet te komen aan de nood voor opvang voor Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Gemaakte kosten worden steeds ter verantwoording voor de Vlaamse subsidies ingediend om het huidige meerjarenplan zo min mogelijk te bezwaren.

Daarnaast voorziet de federale overheid een verhoogde tussenkomst voor het equivalent leefloon die het OCMW toekent aan Oekraïense oorlogsvluchtelingen erkend als tijdelijk ontheemde. Ook hiervoor werd een inschatting gemaakt in de voorliggende aanpassing. De formele besluitvorming rond deze bovenlokale subsidies en de modaliteiten hierrond worden blijvend van nabij opgevolgd en eventuele bijsturingen zullen desgevallend verwerkt worden in de volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

8. Gevolgen coronacrisis

Sinds maart 2020 werden door de nationale Veiligheidsraad strikte maatregelen aangekondigd om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. In de eerste aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 werd er reeds geanticipeerd op de impact van de coronacrisis door een compensatiefonds ten bedrage van 50 miljoen euro op te nemen. Dit compensatiefonds kon aangewend worden voor 3 doeleinden:

1. steunmaatregelen voor de economische impact op getroffen sectoren en ter sociale bescherming van getroffen groepen;
2. het opvangen van gederfde inkomsten voor de stad Antwerpen;
3. het opvangen van meerkosten voor de stad Antwerpen.

In de tweede aanpassing van het meerjarenplan werden de reeds besliste maatregelen en de geraamde impact verwerkt in het meerjarenplan 2020-2025.

Daarnaast werd het compensatiefonds coronavirus bij de derde aanpassing van het meerjarenplan verhoogd met 15.000.000 euro (waarvan 14.000.000 euro op exploitatie en 1.000.000 euro op investeringen) om zo de nodige middelen vrij te maken voor voornamelijk relancemaatregelen die noodzakelijk zullen zijn om de stad Antwerpen de nodige impulsen te geven tot heropleving.

De middelen van het compensatiefonds worden enkel aangesproken mits goedkeuring van het college. Een overzicht van de effectieve realisatie zal mee worden opgenomen in de toelichting bij jaarrekening 2022.

Voor verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de tekst "Toelichting in het kader van de coronacrisis".

Een inschatting van de impact van de coronacrisis op de aanvullende personenbelasting in het meerjarenplan wordt toegelicht onder punt 11.

9. Fusie gemeente Borsbeek

De gemeenteraad hechtte op 21 februari 2022 (jaarnummer 117) haar principiële goedkeuring aan een vrijwillige samenvoeging van de stad Antwerpen met de gemeente Borsbeek. In uitvoering van deze samenvoeging zal een binnengemeentelijk gedecentraliseerd district Borsbeek opgericht worden. De voorbereiding van deze bestuurlijke fusie vereist een programmastructuur, waarbinnen de verschillende rollen worden opgenomen die nodig zijn voor een goede procesvoering. Een stuurgroep en een kernteam werden hiervoor opgericht, alsook meerdere werkbanken. Zo moeten deze organen onder andere een inventarisatie van mogelijke synergiën en problemen in beeld brengen. Vanuit een financieel oogpunt is er bekeken welke leningen van de gemeente Borsbeek en stad Antwerpen in aanmerking komen voor overname door de Vlaamse overheid.

10. Opcentiemen onroerende voorheffing

Opcentiemen onroerende voorheffing worden enerzijds geheven op bebouwde en onbebouwde goederen, anderzijds op materieel en outillage. Sinds 2009 verleent de Vlaamse overheid vrijstellingen op investeringen in nieuw materieel en outillage.
Vroeger werd het inkomstenverlies dat de gemeente lijdt ten gevolge van deze vrijstellingen gecompenseerd.

In het programmadecreet met bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 van 18 december 2015 wordt de compensatie voor materieel en outillage stopgezet vanaf aanslagjaar 2015. De geraamde ontvangst voor deze compensatie werd bij budgetopmaak 2016 geschrapt uit het meerjarenplan 2014-2019.

Bedrijven blijven evenwel investeren (uitbreidingen, vervangingen enz.) waardoor het aandeel materieel en outillage dat onder de vrijstellingsregeling van Vlaanderen valt, zal stijgen. Bovendien werd de versnelde afbouwregeling voor onroerende voorheffing op materieel en outillage verlengd tot en met aanslagjaar 2021. Nieuwe investeringen die ondernemingen doen, zorgen bijgevolg voor een bijkomende verlaging van de belastbare basis.

Op termijn zal wellicht materieel en outillage volledig vrijgesteld zijn van onroerende voorheffing. Dit vertegenwoordigt voor stad Antwerpen van 2009 tot en met 2021 een bedrag van jaarlijks gemiddeld 31,6 miljoen euro op het totaalbedrag van de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werd er veiligheidshalve reeds rekening gehouden met minderontvangsten uit materieel en outillage.

In deze aanpassing van het meerjarenplan gebeurt er een actualisatie van de ramingen voor 2022 en 2023 op basis van brieven van de Vlaamse belastingdienst. Voor 2024-2025 wordt een jaarlijkse inflatie van 1,90% toegepast op de raming van 2023. De evolutie wordt verder opgevolgd en zal, wanneer nodig, worden bijgestuurd bij volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

11. Aanvullende belasting op de personenbelasting

Bij de opmaak van het meerjarenplan werd het effect van de taxshift op de aanvullende belasting op de personenbelasting, op basis van een schrijven van de FOD Financiën met betrekking tot dit effect tot 2021, doorgetrokken tot 2025. Tevens werd er rekening gehouden met een bevolkingsprognose zoals in punt 14 wordt weergegeven.
Bij de tweede aanpassing van het meerjarenplan werd een inschatting gemaakt van een daling van de werkzaamheidsgraad in 2020, ten gevolge van de coronacrisis. Tegen 2024 zou deze gradueel terug op het niveau van begin 2020 komen.

In de derde, vierde en vijfde aanpassing van het meerjarenplan werd deze inschatting aangehouden en werden er geen wijzigingen doorgevoerd.

In deze aanpassing van het meerjarenplan gebeurt een actualisatie van alle jaren op basis van de aanrekeningen van 2021. De weerslag van de coronacrisis op deze cijfers blijft behouden.

De factoren met een impact op de aanvullende personenbelasting worden nauwlettend opgevolgd, desgevallend zullen bij volgende aanpassingen van het meerjarenplan de ramingen worden bijgestuurd.

12. Fondsen

De onzekerheid met betrekking tot de inkomsten uit bovenlokale fondsen vormt een financieel risico.

Op 22 maart 2018 werd door de federale overheid in het kader van het subsidieprogramma strategisch veiligheids- en preventieplan (SVPP) een bedrag van 1.749.796,24 euro geweigerd voor de periode 2012-2013. De stad Antwerpen liet op 14 december 2018 aan de minister van veiligheid en binnenlandse zaken weten niet akkoord te gaan met de geweigerde bedragen en bezorgde aan de controle-administratie de nodige motivatie en aanvullingen (collegebesluit van 14 december 2018, jaarnummer 11200). Op deze brief en op de aanvullingen kwam geen reactie, evenmin als een definitieve eindvordering. Gezien de termijn die reeds is verstreken, werd bij de vijfde aanpassing het budget voor de terugvordering voor het SVPP 2012-2013 niet meer voorzien.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 zijn de te verwachten subsidieontvangsten van de lopende subsidieprogramma's opnieuw opgenomen. De bedragen die de stad Antwerpen in de nieuwe programmaperiodes zal ontvangen staan op dit moment nog niet volledig vast en moeten bevestigd worden door de betrokken overheden. De bedragen die zijn ingeschreven, zijn gebaseerd op een realistische inschatting van de te verwachten ontvangsten. Het gaat over volgende programma's (totaalbedragen 2020-2025):

- globaal plan begeleiding gerechtelijke maatregelen (GP): 2.582.235,75 euro

  Op 2 maart 2021 werd door de afdeling Justitiehuizen van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van de Vlaamse overheid de door de minister van Justitie ondertekende overeenkomst betreffende de begeleiding van gerechtelijke maatregelen voor de werkingsjaren 2020 tot 2021 bezorgd. De financiering vanuit het Globaal plan justitie werd in 2020 en 2021 verder gezet onder dezelfde voorwaarden als in 2019.
  Er kan verwacht worden dat de financiering vanuit het Globaal Plan Justitie in 2022 zal worden verdergezet onder dezelfde voorwaarden als in 2019. De verwachte ontvangsten uit het Globaal Plan voor 2022 bedragen 458.385,00 euro.

  Voor de jaren 2022-2025 zullen dus ook nog nieuwe overeenkomsten noodzakelijk zijn.

- strategisch veiligheids- en preventieplan (SVPP): 12.394.964,66 euro

  Het ministerieel besluit van 4 januari 2021 tot wijziging van het ministerieel besluit van 5 december 2019 tot bepaling van de indienings-, opvolgings- en evaluatievoorwaarden en tot bepaling van de toekennings-, aanwendings- en controlevoorwaarden van de financiële toelage van de strategische veiligheids- en preventieplannen regelt de verlenging van het SVPP in 2021.
  Het ministerieel besluit van 11 februari 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 4 januari 2021 regelt de verlenging van het SVPP in 2022, onder dezelfde voorwaarden als in 2021.

  Voor de jaren 2022-2025 blijft het bedrag dat wordt voorzien voorlopig beperkt tot 80% van de te verwachten ontvangst (1.983.814,00 euro), in afwachting van de jaarlijkse bevestiging van het subsidiebedrag.

- Vlaams investeringsfonds voor stadsvernieuwingsprojecten (VGSB): 64.268.106,36 euro

  De toekenning van Vlaamse middelen aan de stad Antwerpen in het kader van VGSB is vastgelegd in het decreet van 23 december 2016 inzake een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen. In het meerjarenplan wordt er op basis van de toekenning voor 2020 rekening gehouden met een jaarlijks toegekend bedrag van 10.711.351,06 euro.

- Europees fonds voor regionale ontwikkeling: 6.415.104,00 euro (2022-2025)

  Voor de periode 2021-2027 zullen er opnieuw EFRO-middelen worden toegekend aan Vlaanderen. De Vlaamse regering keurde op 17 december 2021 het nieuwe Vlaamse EFRO-programma goed, dat in lijn ligt met de ambities van de Europese Commissie voor een slimmer en groener Europa. Het beoogt het versterken van de duurzame groei en concurrentiekracht van Vlaanderen, terwijl het tegelijkertijd de transitie naar een koolstofarme, circulaire en energie-efficiënte economie versnelt.

  Eén van de uitgangspunten daarbij is dat er opnieuw een deel van de EFRO-steun zal voorzien worden voor projecten in de grootsteden Antwerpen en Gent, die thematisch zullen ingezet worden op innovatie en duurzaamheid. Er kan uitgegaan worden van een continuering van de EFRO-financiering voor de stad Antwerpen in de nieuwe programmaperiode 2021-2027. Op basis van de huidige enveloppe wordt er daarom vanaf 2022 jaarlijks een ontvangst van 1.603.776,00 euro voorzien.

De definitieve toekenning van subsidieontvangsten is afhankelijk van de aanvaarding van de verantwoorde uitgaven door de hogere overheid. Voor bepaalde programma's zijn de (financiële) regels zeer strikt met een hoge administratieve last en een financieel risico voor de stad tot gevolg (SVPP). Vaak worden er ook uitgebreide financiële controles en audits uitgevoerd op de

verantwoordingsdossiers van projecten (SVPP en EFRO). Aan de subsidievoorwaarden en de verantwoordingsdossiers dient dan ook de nodige aandacht gegeven te worden.

De stad moet bovendien ook in staat zijn om voldoende uitgaven te maken opdat het toegekende bedrag volledig zou ontvangen kunnen worden. Zo moeten de ontvangsten van zowel VGSB als EFRO gekoppeld kunnen worden aan vernieuwende investeringsprojecten die aan de programmavoorwaarden voldoen. Enkel wanneer er tijdig voldoende uitgaven gerealiseerd worden, kunnen de toegezegde middelen volledig gevaloriseerd worden.

13. Gerechtsdossiers

Er zijn verschillende gerechtelijke dossiers waarin de stad verwikkeld zit. Een aantal van deze dossiers kunnen financiële implicaties hebben voor de stad. Deze dossiers worden opgevolgd door de stedelijke juridische dienst.

14. Stijgende bevolking, dalend inkomen pro capita

Stijgende bevolking
Stad Antwerpen heeft de jongste periode een snelle bevolkingsgroei gekend. De verwachting is dat de bevolking de komende jaren zal blijven toenemen. Dit heeft uiteraard een effect op de dienstverlening die we als stad aanbieden (uitgaven), alsook op de mogelijke ontvangsten die ermee samenhangen (bijvoorbeeld personenbelasting).

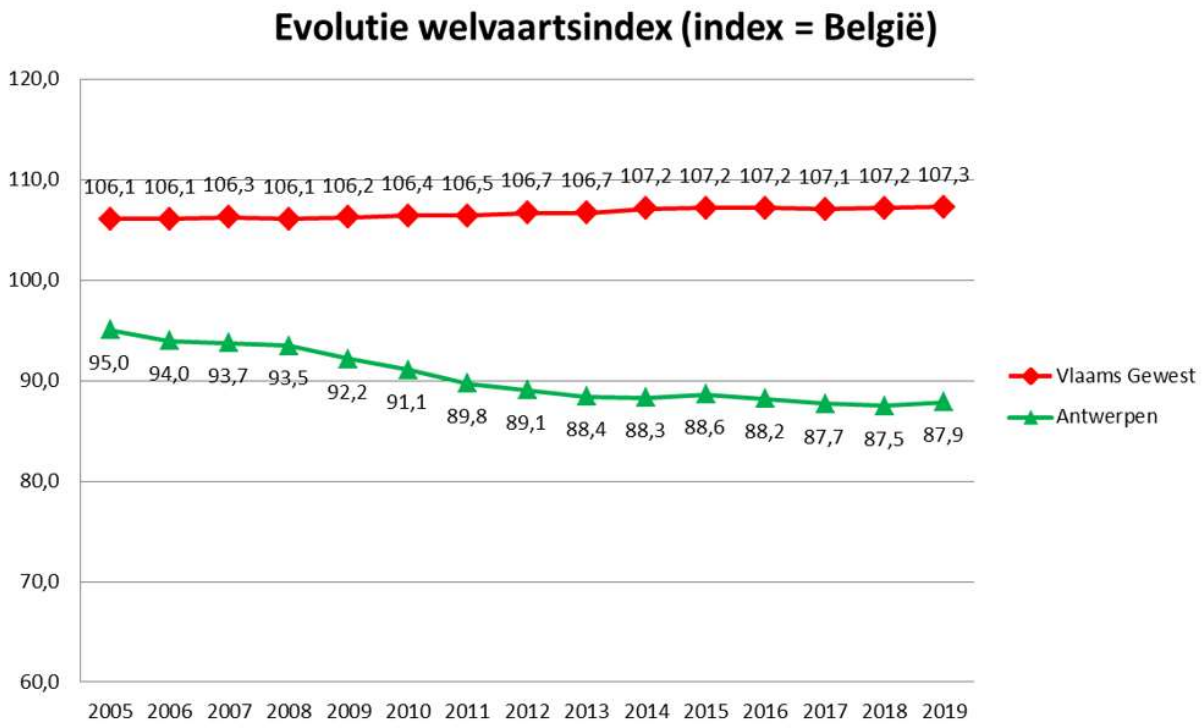
In 2020 werd een nieuwe bevolkingsprognose opgemaakt door Statistiek Vlaanderen. De vorige prognoses dienden naar beneden bijgesteld te worden. Er blijft voor Antwerpen een sterke bevolkingsstijging te merken.

Dit resulteerde in volgende cijfers:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 tem 3j	28.931	28.584	28.149	27.689	27.450	27.257	26.980
4 tem 6j	21.242	20.925	20.485	20.283	20.174	20.063	19.833
7 tem 12j	40.294	41.151	40.994	40.943	40.655	40.177	39.927
13 tem 18j	33.898	34.769	35.517	36.460	37.474	38.491	39.224
19 tem 25j	44.504	44.687	44.178	43.775	44.436	44.997	45.821
26 tem 39j	115.425	116.151	115.757	115.301	114.969	114.865	114.875
40 tem 50j	73.844	74.524	74.969	75.020	75.244	75.614	75.998
51 tem 64j	81.425	81.642	81.872	82.089	82.272	82.354	81.989
65 tem 79j	57.949	58.454	59.115	60.444	61.304	62.049	62.699
80+j	28.423	28.360	27.959	27.609	27.614	27.896	28.454
Totaal	**525.935**	**529.247**	**528.995**	**529.613**	**531.592**	**533.763**	**535.800**

Tabel: Bevolkingsaantal per leeftijdscategorie (prognose vanaf 2021)

Dalend inkomen per capita
Gebaseerd op de fiscale statistieken stellen we vast dat het gemiddeld inkomen per persoon tussen 1996 en 2014 minder sterk steeg dan in Vlaanderen. Na een sterke daling vanaf 2008, merken we vanaf 2013 een stagnatie in de welvaartsindex voor Antwerpen. Er zal verder opgevolgd worden of Antwerpen in de toekomst terug meer zal kunnen aansluiten met het Vlaamse gemiddelde.

Grafiek evolutie welvaartsindex: dit toont de vergelijking van het gemiddelde fiscale inkomen per inwoner van een bepaalde administratieve eenheid met het gemiddelde inkomen per inwoner in België. De welvaartsindex van België wordt gelijkgesteld aan 100.

Toelichting in het kader van de coronacrisis

A. Compensatiefonds coronavirus

In 2020 werd er 50.000.000 euro voorzien als compensatiefonds coronavirus. Dit werd op 18 mei 2020 met de eerste aanpassing van het meerjarenplan goedgekeurd door de gemeenteraad (jaarnummer 288).

Daarnaast werd het compensatiefonds coronavirus in 2021 bij de derde aanpassing van het meerjarenplan verhoogd met 15.000.000 euro (waarvan 14.000.000 euro op exploitatie en 1.000.000 euro op investeringen) om zo de nodige middelen vrij te maken voor voornamelijk relancemaatregelen die noodzakelijk zullen zijn om de stad Antwerpen de nodige impulsen te geven tot heropleving.

De middelen van het compensatiefonds worden enkel aangesproken mits goedkeuring van het college.

Het compensatiefonds kan worden aangewend voor uitgaven in de volgende categorieën. De toegewezen middelen zijn als volgt verdeeld over deze categorieën:

1. steunmaatregelen voor de economische impact op getroffen sectoren en ter sociale bescherming van getroffen groepen;
2. het opvangen van gederfde inkomsten voor de stad Antwerpen;
3. het opvangen van meerkosten voor de stad Antwerpen.

Van de voorziene middelen in 2021 was er einde 2021 9.434.732 euro toegewezen aan specifieke maatregelen en was er een saldo van 13.811.127 euro wat nog niet werd toegewezen. Het saldo van niet verbruikte middelen op de toegewezen doeleinden van 6.265.380 euro vloeit terug naar het compensatiefonds coronavirus. Dit maakt het totale bedrag aan niet verbruikte middelen voor het compensatiefonds coronavirus einde 2021 21.076.507 euro.

Vanuit dit saldo werd er begin 2022 2.500.000 euro opnieuw beschikbaar gemaakt om snelle toewijzing mogelijk te maken. Bij de vijfde aanpassing van het meerjarenplan werden de middelen formeel vanuit het rekeningresultaat 2021 verwerkt in het meerjarenplan.

In tabel A. in bijlage wordt een overzicht gegeven van wat er met betrekking tot 2022 werd toegewezen vanuit het compensatiefonds coronavirus. De toegewezen projecten zijn momenteel lopende. Een overzicht van de effectieve realisatie zal mee worden opgenomen in de toelichting bij jaarrekening 2022.

B. Bovenlokale subsidies

Daarnaast werden door de Vlaamse en federale overheid diverse bovenlokale subsidies toegekend aan stad en OCMW Antwerpen, specifiek naar aanleiding van de coronacrisis. Deze worden in 2022 aangewend voor het doel dat de subsidie vooropstelt.

In tabel B. in bijlage wordt een overzicht gegeven van deze subsidies. De projecten die gerealiseerd worden met deze subsidies zijn momenteel lopende. Een overzicht van de effectieve realisatie zal mee worden opgenomen in de toelichting bij jaarrekening 2022.

A. Compensatiefonds coronavirus

Toegewezen uit het compensatiefonds 2020 en voorzien in 2022								
Beleidsdoelstelling	**Omschrijving doelstelling**	**Jaarnummer**	**Doel**	**Categorie**	**O/U**	**EXP/INV**	**Toegewezen**	**Voorzien in 2022***
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2020_CBS_08259	Inbedding coronamaatregelen in eerstelijnsgezondheidszorg	Categorie 1	U	EXP	1.500.000	250.000
2LWS02	Onderwijs	2020_CBS_05224	laptops voor leerkrachten - aankoop	Categorie 1	U	INV	2.485.000	48.306
Totaal								**298.306**

**De middelen in 2022 op basis van de beslissingen in 2020 werden voorzien door middel van een aanpassing meerjarenplan*

Beslissingen compensatiefonds 2022							
Beleidsdoelstelling	**Omschrijving doelstelling**	**Jaarnummer**	**Doel**	**Categorie**	**O/U**	**EXP/INV**	**Toegewezen**
2HMS04	Sociale zaken	2022_CBS_02491	Verderzetting maatregelen voor dak- en thuislozen ter preventie van verdere verspreiding van het Coronavirus - dag- en nachtopvang	Categorie 1	U	EXP	224.697
2LWS01	Middenstand en toerisme	2022_CBS_02491	Maatregelen openbare markten en winkelstraten	Categorie 3	U	EXP	33.000
2SBS05	Loketten	2022_CBS_03881	Uitbesteden stedelijk contactcenter voor het opvangen van de corona-werkdruk bij de stadsloketten	Categorie 3	U	EXP	500.000
Totaal toekenningen							**757.697**
2LWS09	Gezondheids- en seniorenzorg	AMJP 6 2020_CBS_08259	Inbedding van coronamaatregelen in eerstelijnsgezondheidszorg - terugvordering testdorp ZNA	Categorie 3	O	EXP	501.287
Totaal							**256.410**

B. Bovenlokale subsidies

Bovenlokale subsidies in het kader van de coronacrisis 2021 verdergezet in 2022						
Subsidies vanuit de Vlaamse overheid						
Beleidsdoelstellingen	**Omschrijving doelstelling**	**Jaarnummer**	**Doel**	**O/U**	**EXP/INV**	**Toegewezen**
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679 2022_GR_00281 AMJP 6	Subsidie voor het programmamanagement en de bestaffing van vaccinatieteams in vaccinatiecentra	O	EXP	4.268.995
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679 2022_GR_00281 AMJP 6	Raming kosten (vnl. medisch personeel)	U	EXP	4.148.963
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679 2022_GR_00281 AMJP 6	personeel (projectmedewerkers vaccinatie	U	EXP	120.031
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679	Subsidie voor infrastructuur en uitbating van het vaccinatiecentrum	Ontvangen in 2021 - uitgaven werden opgenomen uit jaarrekening 2021 bij AMJP 5		
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679 AMJP 6	Raming werkingskosten stad Antwerpen in kader van uitbating van het vaccinatiecentrum	U	EXP	1.998.577
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679	Subsidie voor collectief transport naar het vaccinatiecentrum	Ontvangen in 2021 - uitgaven werden opgenomen uit jaarrekening 2021 bij AMJP 5		
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_CBS_00679	Raming kosten organisatie collectief transport	U	EXP	227.713
Bovenlokale subsidies in het kader van de coronacrisis 2022						
Subsidies vanuit de Vlaamse overheid						
Beleidsdoelstellingen	**Omschrijving doelstelling**	**Jaarnummer**	**Doel**	**O/U**	**EXP/INV**	**Toegewezen**
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2021_CBS_09818 2022_GR_00281 AMJP 6	Subsidie voor infrastructuur en uitbating van het vaccinatiecentrum (incl. middelen 'waakstandfase')	O	EXP	6.319.315
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2021_CBS_09818 2022_GR_00281 AMJP 6	Raming ondersteuning in kader van uitbating vaccinatiecentrum	U	EXP	800.000

Beleidsdoelstellingen	Omschrijving doelstelling	Jaarnummer	Doel	O/U	EXP/INV	Toegewezen
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2021_CBS_09818 2022_GR_00281 AMJP 6	Raming werkingskosten stad Antwerpen in kader van uitbating van het vaccinatiecentrum	U	EXP	4.266.023
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2021_CBS_09818 2022_GR_00281 AMJP 6	Personeel (Covidinfolijn, communicatiemedewerker)	U	EXP	1.053.292
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2021_CBS_09818 2022_GR_00281 AMJP 6	Raming investeringsuitgaven stad Antwerpen in kader van uitbating vaccinatiecentrum	U	INV	200.000
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_GR_00281 AMJP 6	Subsidie voor het programmamanagement en de bestaffing van vaccinatieteams in de vaccinatiecentra ('waakstandfase')	O	EXP	4.309.737
2HMS09	Gezondheids- en seniorenzorg	2022_GR_00281 AMJP 6	Raming kosten (vnl. medisch personeel)	U	EXP	4.309.737

Toelichting Oekraïnefonds

A. Oekraïnefonds in het kader van de oorlog

Het college keurde op 25 maart 2022 (jaarnummer 02490) de oprichting van een Oekraïnefonds goed voor de uitgaven voor de collectieve opvang van Oekraïense oorlogsvluchtelingen.

Voor dit Oekraïnefonds werd in de aanpassing 5 van het meerjarenplan 2020 – 2025 een bedrag van 15.000.000 euro voorzien, waarvan de helft op exploitatie en de andere helft op investeringen.

In de voorliggende aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020 – 2025 vinden volgende wijzigingen plaats:

- aangezien de grootste uitgave de huur van de containers van het nooddorp omvat werden voor een bedrag van 4.407.413 euro middelen verschoven vanuit het Oekraïnefonds – investeringen naar het Oekraïnefonds-exploitatie;
- vanuit het Oekraïnefonds-exploitatie werden uitgaven geprefinancierd in afwachting van subsidies en eigen ontvangsten. Deze worden in de voorliggende aanpassing met de ontvangsten aangezuiverd. Concreet gaat het om:
    - federale middelen POD MI: 1.922.800 euro;
    - maandelijkse vergoeding gevraagd aan de bewoners van het nooddorp: 354.600 euro;
    - Vlaamse subsidies in functie van de collectieve huisvesting: 9.000.000 euro.

Analoog aan de werking van het compensatiefonds corona worden ook de middelen van het Oekraïnefonds enkel aangesproken mits goedkeuring van het college.

Tot en met 7 oktober 2022 heeft het college voor een bedrag van 17.545.488 euro toewijzingen gedaan op het Oekraïnefonds (waarvan 14.997.795,75 euro op exploitatie en 2.547.693 euro op investeringen). Deze toewijzingen zijn hoofdzakelijk voor de inrichting van het nooddorp (13.625.869 euro). Door geprefinancierde middelen voor bovenlokale subsidies opnieuw toe te voegen aan het Oekraïnefonds, komen middelen van de voorziene 15.000.000 euro vrij om opnieuw toe te wijzen, waardoor het totale toegewezen bedrag boven deze 15.000.000 euro uitkomt.

B. Bovenlokale subsidies

Daarnaast worden door de Vlaamse en federale overheid recent diverse bovenlokale subsidies toegekend aan stad en OCMW Antwerpen, specifiek naar aanleiding van de collectieve opvang van Oekraïense oorlogsvluchtelingen, zowel op het vlak van collectieve huisvesting als op het vlak van equivalent leefloon.

In de voorliggende aanpassing werd op basis van de modaliteiten uit het besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2022 een inschatting gemaakt van Vlaamse subsidies in functie van collectieve huisvesting voor een bedrag van 9.000.000 euro.

Vanuit de federale overheid wordt voor deze vluchtelingen de subsidie voor het equivalent leefloon met 35% verhoogd gedurende de eerste vier maanden. Na vier maanden vermindert de verhoging naar 25%, en dat voor de volledige duur dat de betrokkene een equivalent leefloon ontvangt als tijdelijk beschermde. Deze extra middelen zijn forfaitair en kunnen worden ingezet voor o.a. administratieve kosten, personeelskosten en dergelijke. Het vast bureau keurde op 29 april 2022 (jaarnummer 106) alvast een tijdelijke uitbreiding van het personeelskader van de afdeling Maatschappelijke Hulp binnen Sociale Dienstverlening met 38,75 VTE goed om de bijkomende steunaanvragen en begeleiding te kunnen realiseren. In de voorliggende aanpassing wordt een

inschatting gemaakt van deze subsidies vanuit POD-MI voor een bedrag van 3.200.000 euro in 2022, 5.139.050 euro in 2023 en 636.580 euro in 2024.

De formele besluitvorming rond deze subsidies en de modaliteiten hierrond worden blijvend van nabij opgevolgd en eventuele bijsturingen van de ingeschatte subsidies zullen worden verwerkt in de volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

C. Eigen ontvangsten

Het college keurde op 3 juni 2022 (jaarnummer 4527) goed om de woonunits op het nooddorp Linkeroever ter beschikking te stellen van de Oekraïense oorlogsvluchtelingen mits een maandelijkse vergoeding van 591 euro per unit. In de voorliggende aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020 – 2025 werden hiervoor ontvangsten voorzien in 2022 (354.600 euro) en 2023 (638.280 euro), telkens voor een halfjaar en rekening houdend met de uitbreiding van het aantal units in het najaar 2022.

Beschrijving van de gekozen grondslagen en assumpties

Artikel 3, vierde lid, van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname bij de toelichting van het meerjarenplan van een beschrijving van de gekozen grondslagen en assumpties voor de opmaak van het beleidsrapport en de wijzigingen daarvan ten opzichte van het vorige beleidsrapport.

Exploitatie

Op de werkingsuitgaven en – ontvangsten wordt geen algemene indexering toegepast. Waar noodzakelijk en contractueel vastgelegd, wordt een correcte index toegepast bijvoorbeeld voor onder meer personeelskosten, huur en steunverlening. Een aantal tarieven van retributies zullen geïndexeerd worden, de meerontvangsten zijn meegenomen in de zesde aanpassing van het meerjarenplan.

Personeel

Bij de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan wordt rekening gehouden met de prognose van het planbureau die in oktober 2022 werd gepubliceerd. De prognose voorziet overschrijdingen van de spilindex in oktober (ondertussen bevestigd als effectieve overschrijding) en december 2022 en in maart en juni 2023. Deze aanpassing houdt rekening met de bijhorende loonsverhogingen in december 2022, februari, mei en augustus 2023.

Na augustus 2023 wordt er 6 maanden later een nieuwe loonsverhoging gebudgetteerd (februari 2024). Vervolgens wordt er voor de rest van het meerjarenplan een indexatie om de 9 maanden toegepast.

Bij de volgende aanpassing van het meerjarenplan zal op basis van de toekomstige prognoses van het Planbureau het personeelsbudget opnieuw bijgesteld worden indien noodzakelijk.

Bijkomende informatie over de opbouw van de personeelsuitgaven en de samenstelling van het personeel van stad en OCMW Antwerpen kan u terug vinden onder ‘Personeelsinzet’ en ‘Toelichting personeel’.

Tijdelijke werkervaring – artikel 60

Na een inhoudelijke en budgettaire analyse is bij de zesde aanpassing van het meerjarenplan een rekenmodel uitgewerkt voor de budgettering van de uitgaven en ontvangsten van tijdelijke tewerkstelling via artikel 60. Het doelaantal is naar beneden bijgesteld, maar er wordt ook wel uitgegaan van een groeipad voor de volgende jaren.

De uitgaven en ontvangsten zijn berekend op basis van de *actuals* van 2021 en geëxtrapoleerd op basis van de beoogde klantenaantallen. Er wordt rekening gehouden met hetzelfde ritme van indexering als het leefloon (1 maand vroeger dan de loonsverhogingen voor personeel).

Dit rekenmodel zal ook bij de volgende aanpassingen van het meerjarenplan gehanteerd worden.

Pensioenen

Informatie over de evolutie van pensioenen en responsabiliseringsbijdragen vindt u terug onder 'Toelichting pensioenen' en 'Financiële risico's'.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werd de Vlaamse tussenkomst met betrekking tot de responsabiliseringsbijdrage voor stad en OCMW Antwerpen, maar ook voor de verschillende entiteiten waarvoor dit van toepassing is, als ontvangst opgenomen in het meerjarenplan van de stad. Aangezien deze middelen rechtstreeks worden toegewezen aan de entiteit die de responsabiliseringsbijdrage verschuldigd is, diende dit in de tweede aanpassing aangepast te worden. De betrokken entiteiten nemen dit zelf op binnen hun respectievelijke meerjarenplannen.

Gelet op het feit dat deze entiteiten van de stad een dotatie ontvangen voor de responsabiliseringsbijdrage, storten zij de tussenkomst van Vlaanderen op hun beurt door naar de stad.

In de vijfde aanpassing werden de bedragen van 2022 het laatst geactualiseerd naar de laatst gekende raming vanuit Vlaanderen, die in november 2021 werd gepubliceerd op de website Binnenlands Bestuur.

Voor de jaren 2023-2025 blijven de ramingen op basis van de studie van Ethias behouden zoals voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan.

Exploitatie-ontvangsten

De raming van ontvangsten uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de prognose van de hoofddotatie 2019-2025 zoals gepubliceerd op de website van agentschap Binnenlands Bestuur.

Naast de hoofddotatie ontvangt stad en OCMW Antwerpen nog aanvullende dotaties uit het gemeentefonds, met betrekking tot het vroegere stedenfonds, de opheffing van de vroegere sectorale subsidies, de overdracht van de provinciale bevoegdheden en de Elia-compensatie. Alsook een werkingssubsidie als compensatie Dode Hand. Ook deze bedragen werden op basis van de laatste informatie opgenomen en eventueel bijgestuurd in voorliggende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025.

Bij de septemberverklaring van 2022 heeft de Vlaamse Regering extra middelen uitgetrokken om de lokale besturen te helpen bij het opvangen van de oplopende personeels- en energiekosten. Deze middelen worden in deze zesde aanpassing van het meerjarenplan ingeschreven

De ontvangsten met betrekking tot de onroerende voorheffing en aanvullende personenbelasting worden toegelicht in 'Toelichting bij aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020-2025' onder 'Financiële risico's.

Specifieke exploitatie- en investeringsontvangsten

Ontvangsten die stad en OCMW realiseren in het kader van specifieke domeinen of projecten werden zo goed mogelijk op basis van de meest recent beschikbare informatie van de subsidiërende overheden opgenomen.

De middelen met betrekking tot de bovenlokale fondsen werden eveneens op basis van de beschikbare informatie van de subsidiërende overheden opgenomen of waar nodig bijgestuurd. Meer toelichting kan u terugvinden in 'Toelichting bij aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020-2025' onder 'Financiële risico's'.

De bovenlokale subsidies met betrekking tot de coronacrisis worden toegelicht in de "Toelichting in het kader van de coronacrisis".

De bovenlokale subsidies met betrekking tot het Oekraïnefonds worden toegelicht in de "Toelichting in het kader van het Oekraïnefonds".

Toegestane dotaties leden van de groep Antwerpen

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werden de dotaties aan de leden van de groep Antwerpen opnieuw bepaald. Dit enerzijds op basis van wat de budgettaire noden waren van elke entiteit om het bestuursakkoord te realiseren, tegenover anderzijds de financiële draagkracht van stad en OCMW Antwerpen.

Bij aanpassing 1 van het meerjarenplan werd het effect van de overschrijding van de spilindex in februari 2020 met aanpassing van de lonen in april 2020 verwerkt op de dotaties van de entiteiten conform de werkwijze zoals die voor stad en OCMW Antwerpen wordt gehanteerd (cf. infra). Bij aanpassing 4 van het meerjarenplan werd het effect van de overschrijding van de spilindex in augustus 2021 met aanpassing van de lonen in oktober 2021 ook verwerkt op de dotaties van de entiteiten.

In de vijfde aanpassing van het meerjarenplan zijn de startcijfers waarop de indexering van toepassing is opnieuw gevalideerd en daarop werd vervolgens dezelfde logica toegepast als die voor het personeelsbudget van stad en OCMW.

In deze voorliggende aanpassing wordt het effect van de overschrijdingen van de spilindex en de bijhorende loonsverhogingen verwerkt op de dotaties van de entiteiten. Hiervoor wordt, net zoals bij het personeelsbudget, rekening gehouden met de prognose van het planbureau die in oktober 2022 werd gepubliceerd.

Investeringsuitgaven

Investeringsuitgaven worden opgenomen in het jaar waar de uitgave effectief gerealiseerd zal worden. Deze spreiding wordt bij elke aanpassing van het meerjarenplan bijgestuurd en verfijnd. Er is extra aandacht aan besteed bij deze aanpassing van het meerjarenplan. Daarbij zijn er ook kredieten verschoven naar de periode 2026 – 2028. In schema T3 is dit voor de investeringsprojecten van de prioritaire actieplannen ook zichtbaar in de kolommen 'nog te realiseren na MJP'.

Om overbudgettering te vermijden en de kans op effectieve realisatie te maximaliseren, zullen investeringsbudgetten in de toekomst meer geclusterd worden. Dit zal tegen de volgende aanpassing van het meerjarenplan verder uitgewerkt worden.

Financiering

De parameters voor de berekening van de leninglasten van nieuw op te nemen leningen zijn ongewijzigd ten opzichte van opmaak van het meerjarenplan 2020-2025. Dit betekent:

- opname van het ingeschreven kapitaal per 1 juli;
- vaste intrestvoet van 4%;
- looptijd 10 jaar;
- kwartaalaflossingen.

Deze parameters werden ook in het vorige meerjarenplan 2014-2019 gehanteerd.

Reeds opgenomen leningen werden ingeschreven conform de reële te betalen intresten en aflossingen.

Overzicht personeelsbestand stad en OCMW Antwerpen

Aantal voltijds equivalenten (VTE)

Niveau	Contractueel	Statutair	Totaal
A	920,6	360,9	**1.281,6**
B	1.167,2	371,0	**1.538,2**
C	1.376,9	778,6	**2.155,5**
D	634,3	271,2	**905,5**
E	957,9	83,3	**1.041,2**
Totaal	**5.056,9**	**1.865,0**	**6.921,9**

Actuele personeelsbezetting op 30 september 2022.

Cijfers exclusief politiek mandatarissen, gedetacheerden aan ZNA, werkervarings-klanten artikel 60, fictieve loonschalen (deze hebben wel een arbeidsrelatie met de stad maar ontvangen geen loon, bijvoorbeeld stagiairs en onbezoldigde startbaners).

Toelichting personeelslijn AMJP6 2020-2025

Deze toelichting betreft alle uitgaven van stad en OCMW Antwerpen die in het budgettair rekeningstelsel vallen onder '62 Bezoldiging, sociale lasten en pensioen' (zie onderdeel looncomponenten). Het personeelsbudget wordt opgedeeld in de reguliere personeelslijn (stad en OCMW), de artikel 60'ers en de gedetacheerden aan Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA).

	Jaarrekening		**Meerjarenplan**			
Totale personeelsuitgaven	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Regulier stad en OCMW	537.485.585	552.097.968	598.239.249	613.808.799	629.577.043	636.936.212
Artikel 60	45.219.680	35.370.978	36.730.046	43.623.071	49.628.186	54.781.405
ZNA	125.002.284	118.533.782	126.257.901	137.617.137	136.228.304	136.066.128
Totaal	**707.707.549**	**706.002.729**	**761.227.196**	**795.049.006**	**815.433.533**	**827.783.745**

Indexering

Bij de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan wordt rekening gehouden met de prognose van het planbureau die in oktober 2022 werd gepubliceerd. De prognose voorziet overschrijdingen van de spilindex in oktober 2022 (ondertussen bevestigd als effectieve overschrijding) en december 2022 en in maart en juni 2023. Deze aanpassing houdt rekening met de bijhorende loonsverhogingen in december 2022, februari, mei en augustus 2023.

Na augustus 2023 wordt er 6 maanden later een nieuwe loonsverhoging gebudgetteerd (februari 2024). Vervolgens wordt er voor de rest van het meerjarenplan een indexatie om de 9 maanden toegepast.
Bij de volgende aanpassing van het meerjarenplan zal op basis van de toekomstige prognoses van het Planbureau het personeelsbudget opnieuw bijgesteld worden indien noodzakelijk.

In onderstaande tabel vindt u de budgettaire impact van de gewijzigde indexprognose voor stad en OCMW ten opzichte van AMJP5.

Indexaanpassing	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**Totaal**
Stad en OCMW (excl. artikel 60 en ZNA)*	3.948.784	29.890.124	37.092.789	38.377.897	**109.309.594**

* Voor artikel 60 wordt de indexaanpassing meegenomen in een bredere budgettaire analyse.
Voor ZNA-gedetacheerden is de indexaanpassing budgetneutraal voor het OCMW-budget omdat de ontvangsten uit doorrekening eveneens stijgen.

Er wordt geen baremieke verhoging van de lonen gebudgetteerd.

Personeelsoefening

In het meerjarenplan werd een structurele personeelsbesparing van -5 miljoen euro per jaar (-5 miljoen euro in 2020, -30 miljoen euro in 2025) verwerkt. Daarnaast werden er voor ca. 6,1 miljoen euro aan personeelsuitbreidingen voor beleidsprioriteiten toegekend, binnen de personeelsenveloppe op te vangen. Tegen 2025 moet dus een structurele besparing op personeel van -36,1 miljoen euro op jaarbasis gerealiseerd worden. In de eerste jaarhelft van 2020 werden hiervoor per beleidsdoelstelling optimalisatievoorstellen gedefinieerd. Deze optimalisatievoorstellen werden verwerkt in een personeelsplanning. Deze personeelsoefening werd goedgekeurd door het college op 26 juni 2020 (jaarnummer 5642). Bij deze aanpassing van het meerjarenplan worden de personeelskredieten verminderd met 22,7 miljoen euro over de periode 2023-2025 door een selectieve tijdelijke wervingsstop voor A-profielen (15,6 miljoen euro) en enkele specifieke optimalisatievoorstellen verspreid over een aantal beleidsdoelstellingen. De voortgang van de optimalisatievoorstellen, evenals de effectieve personeelsbezetting (in verhouding tot de personeelsplanning), worden permanent gemonitord om te zorgen dat het personeelsbudget niet overschreden wordt.

Lokaal akkoord 2020-2025

Op 6 december 2019 (jaarnummer 10183) keurde het college het lokaal akkoord 2020-2025 goed na overleg met de vakbonden. Bij opmaak en de eerste aanpassing van het meerjarenplan werd hiervoor in totaal ongeveer 13,5 miljoen euro ingeschreven in het meerjarenplan.

1. Regulier stad en OCMW

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Omschrijving	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bezoldiging politiek personeel	4.529.830	4.752.594	5.146.277	5.428.573	5.613.382	5.761.675
Bezoldiging statutairen	110.360.981	106.731.948	107.156.336	107.169.824	106.397.153	104.478.874
Bezoldiging contractuelen	190.933.839	206.796.878	234.598.701	255.339.947	262.665.549	268.198.248
Werkgeversbijdragen pol. personeel	132.437	146.040	187.044	220.046	228.532	235.033
Werkgeversbijdragen statutairen (1)	46.759.414	45.000.837	47.324.616	47.180.815	46.840.607	45.995.989
Werkgeversbijdragen contractuelen	51.037.015	55.456.973	62.440.530	70.224.015	72.972.266	74.953.618
Responsabiliseringsbijdrage (2)	45.800.283	46.133.845	59.652.543	71.398.205	72.429.577	74.298.701
Hospitalisatieverzekering statutairen	435.450	437.484	531.191	468.866	448.054	427.706
Hospitalisatieverzekering contractuelen	872.813	976.384	1.301.542	1.258.960	1.259.016	1.256.707
Tweede pensioenpijler contractuelen (3)	10.486.973	11.472.800	12.018.294	13.956.428	14.503.489	14.897.892
Andere personeelskosten (4)	19.137.844	16.358.539	17.326.023	16.722.435	16.745.036	16.694.865
Pensioenen statutairen (5)	56.998.706	57.833.646	50.556.152	24.440.686	29.474.380	29.736.904
Totaal	**537.485.585**	**552.097.968**	**598.239.249**	**613.808.799**	**629.577.043**	**636.936.212**

Werkgeversbijdragen statutairen (1)

Hierin zitten de werkgeversbijdragen (zowel basispensioenbijdragen als rsz-bijdragen) voor de statutairen vervat.

Er wordt vanaf 2022 rekening gehouden met een stijging van de pensioenbijdragevoet.[1]

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioenbijdragevoet (excl. 7,5% werknemersbijdrage)	34%	35,5%	36,5%	37,5%	37,5%

Responsabiliseringsbijdrage (2)

Er gebeurt geen aanpassing op de gebudgetteerde responsabiliseringsbijdragen.

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Responsabiliseringsbijdrage	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Stad	37.968.598	38.296.919	49.688.980	59.322.715	60.299.334	61.779.540
OCMW (excl. ZNA)	7.831.685	7.836.926	9.963.563	12.075.490	12.130.243	12.519.161
Totaal	**45.800.283**	**46.133.845**	**59.652.543**	**71.398.205**	**72.429.577**	**74.298.701**

De raming van de responsabiliseringsbijdragen stad en OCMW is gebaseerd op de actuariële pensioenstudie 2019 van Ethias.
Er werd in het meerjarenplan ook een ontvangst ingeschreven voor de Vlaamse tussenkomst (50%) in de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen.

Tweede pensioenpijler contractuelen (3)

Eind juni 2021 werd het huidige contract door Belfius-Ethias opgezegd met einddatum 31/12/2021. In september 2022 werd een nieuw contract gegund aan AXA Belgium NV, dat de opbouw tweede pensioenpijler voorziet voor prestaties vanaf 1 januari 2022 (collegebesluit 2022_CBS_07450). De bijdragenpercentages blijven ongewijzigd, dus dit heeft geen budgettaire impact.

[1] Voor meer info over de evolutie van de pensioenbijdragevoeten:
https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/ambtenarenpensioen

Andere personeelskosten (4)

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Omschrijving	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Sociaal abonnement en fietsvergoeding	1.614.772	1.597.339	1.499.377	1.441.629	1.442.315	1.436.428
Maaltijdcheques ea.	13.375.038	10.667.137	11.034.168	10.623.021	10.628.116	10.584.432
Verzekering arbeidsongevallen	2.332.909	2.421.802	2.615.197	2.517.751	2.518.959	2.508.605
Verzekering gewaarborgd inkomen	750.716	661.724	1.051.961	1.012.764	1.013.250	1.009.085
Productiviteitspremie IBO	43.447	43.052	50.000	50.000	50.000	50.000
Rentes arbeidsongevallen en fonds beroepsziekten	650.926	613.485	733.787	748.462	763.432	778.700
Vakbondspremies	370.036	353.999	341.534	328.808	328.966	327.613
Totaal	**19.137.844**	**16.358.539**	**17.326.023**	**16.722.435**	**16.745.036**	**16.694.865**

Pensioenen statutairen (5)

Deze rubriek is als volgt samengesteld:

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Omschrijving	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bestemde gelden pensioenen	45.224.752	35.174.807	25.124.862	20.099.889	20.099.889	20.099.889
Koopsom pensioenfonds	11.624.167	22.552.048	25.331.290	4.250.797	9.294.491	9.567.015
Bijpensioenen stedelijk onderwijs	149.787	106.791	100.000	90.000	80.000	70.000
Totaal	**56.998.706**	**57.833.646**	**50.556.152**	**24.440.686**	**29.474.380**	**29.736.904**

- In het bestuursakkoord 2019-2024 werd onder resolutie 530 het engagement opgenomen om de opgebouwde **bestemde gelden** voor pensioenen bij de stad en OCMW te storten in een pensioenfonds. Hiervoor werden deze middelen (gespreid) terug opgenomen in het meerjarenplan. De middelen worden overgemaakt aan het pensioenfonds.

- De **koopsom** werd voor 2022 en 2023 bijgesteld in de vijfde aanpassing van het meerjarenplanning naar aanleiding van de afrekening en prognose van de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage. De koopsom werd dan tevens verminderd vanaf 2022, ter compensatie van de verhoogde statutaire werkgeversbijdragevoeten (totaal 2022-2025: -8.823.529 euro). Door een eenmalige inhaalbeweging van vorderingen met betrekking tot LEZ- en GAS4-boetes uit 2020 en 2021 werd het bedrag van de koopsom in 2022 verhoogd met 9.185.099 euro. In de zesde aanpassing van het meerjarenplan werden de teruggestorte stedelijke restmiddelen toegevoegd aan de koopsom (+1.294.498 euro).

- De laatste rubriek betreft de jaarlijkse uitgave ter financiering van de **bijpensioenen van het stedelijk onderwijs**.

2. Artikel 60

Het betreft de loonkost voor de werkervaringsklanten die via de maatregel artikel 60 binnen een tijdelijk werkervaringstraject (TWE) geactiveerd worden. Deze worden aanvullend ingezet bij de stad of bij een andere werkgever.

Na een inhoudelijke en budgettaire analyse is bij de zesde aanpassing van het meerjarenplan een rekenmodel uitgewerkt voor de budgettering van de uitgaven en ontvangsten van tijdelijke tewerkstelling via artikel 60. Het doelaantal is naar beneden bijgesteld, maar er wordt ook wel uitgegaan van een groeipad voor de volgende jaren. De uitgaven en ontvangsten zijn berekend op basis van de actuals van 2021 en geëxtrapoleerd op basis van de beoogde klantenaantallen. Er wordt rekening gehouden met hetzelfde ritme van indexering als het leefloon (1 maand vroeger dan de loonsverhogingen voor personeel). De aangepaste berekeningswijze heeft een positief saldo van 1,5 miljoen euro voor de periode 2022 – 2025.

	Jaarrekening		**Meerjarenplan**			
Personeelsuitgaven artikel 60	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Totaal	45.219.680	35.370.978	36.730.046	43.623.071	49.628.186	54.781.405

3. Ziekenhuisnetwerk Antwerpen (ZNA)

Het betreft de statutaire medewerkers die vanuit het OCMW Antwerpen gedetacheerd zijn aan het Ziekenhuisnetwerk Antwerpen. De loonkost wordt doorgerekend aan ZNA. Aangezien het een uitdovend kader betreft, wordt rekening gehouden met een daling van de loonkost. Er gebeurt ook een doorrekening van de responsabiliseringsbijdrage.

	Jaarrekening		**Meerjarenplan**			
Personeelsuitgaven ZNA	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Loonkost	106.036.060	98.673.046	98.987.438	102.416.519	99.611.150	95.928.291
Responsabiliseringsbijdrage	18.966.223	19.860.736	27.270.463	35.200.618	36.617.154	40.137.837
Totaal	**125.002.284**	**118.533.782**	**126.257.901**	**137.617.137**	**136.228.304**	**136.066.128**

Toelichting pensioenen

Deze toelichting geeft duiding bij het meerjarenplan en de reserves met betrekking tot de statutaire pensioenen (deel 1) en de tweede pensioenpijler voor contractuelen (deel 2). De eerste pensioenpijler voor contractuelen, het wettelijk pensioen, valt buiten deze toelichting aangezien lokale besturen niet instaan voor de financiering.

Deel 1: statutaire pensioenen

Tussen de stad en OCMW Antwerpen en de vzw Pensioenfonds werd in 1994 overeengekomen dat het beheer en de uitbetaling van de pensioenen van de statutaire personeelsleden en van de mandatarissen toevertrouwd wordt aan Ethias. Op 25 januari 2010 (jaarnummer 12) werd deze overeenkomst vervangen door enerzijds een **pensioenverzekering** (niet-gesolidariseerde pensioenen pool 3) en anderzijds een **bijdrageverzekering** (gesolidariseerde pensioenen pool 2). Sinds 2012 valt ook de responsabiliseringsbijdrage onder de bijdrageverzekering.

In 2020 werd het administratief beheer van de statutaire pensioenen en het collectief financieel beheer van de pensioenreserves opnieuw in de markt geplaatst. Op 5 november 2021 (jaarnummer 8866) werd dit gegund aan Ethias NV en AG Insurance, waarbij het administratief en actuarieel beheer onder Ethias valt en het financieel beheer gedeeld wordt door Ethias (65%) en AG Insurance (35%).

In de verzekeringsovereenkomsten werd een financieringsmodel opgenomen om op lange termijn de statutaire pensioenverplichtingen te kunnen nakomen. De geldstromen met het reservefonds worden in het meerjarenplan van de stad en het OCMW opgenomen. De wettelijke pensioenverplichtingen worden vanuit het reservefonds gedekt, en worden niet rechtstreeks gebudgetteerd.

Daarnaast zijn er nog de pensioenbijdragen voor **pool 1**. Dit zijn statutairen benoemd vóór 1983 in de fusiegemeenten (behalve Hoboken en Antwerpen). Deze pensioenen zitten (net zoals pool 2) in het gesolidariseerd pensioenfonds, maar vallen niet onder het administratief beheer van Ethias en verlopen niet via het reservefonds.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende statutaire pensioenstelsels voor stad en OCMW (exclusief ZNA):

Omschrijving	**Pool 1**	**Pool 2 Bijdrageverzekering**	**Pool 3 Pensioenverzekering**	**Totaal**
Actieven	35	2.173	54	**2.262**
Loonmassa	1.407.911 €	96.767.901 €	3.477.834 €	**101.653.646 €**
Pensioenen	2.754	5.475	335	**8.564**
Pensioenmassa	39.439.697 €	120.799.566 €	8.527.444 €	**168.766.707 €**

Prognose stad en OCMW (excl. ZNA) op referentiedatum 1 januari 2023. Bron: pensioenstudie 2022 Ethias

In deel A pensioenverzekering en deel B bijdrageverzekering (en pool 1) geven we een overzicht van de uitgaven voor pensioenen in het meerjarenplan van stad en OCMW.

In deel C reserves geven we toelichting bij de evolutie van het gemeenschappelijk reservefonds voor de entiteiten stad Antwerpen, AG Stedelijk Onderwijs, Mobiliteit en Parkeren Antwerpen, OCMW Antwerpen (incl. ZNA) & Zorgbedrijf Antwerpen.

A. Pensioenverzekering

Voor de niet-gesolidariseerde pensioenen staan stad en OCMW Antwerpen zelf in voor de pensioenlast. Het beheer en de financiering verlopen via de pensioenverzekering. Het gaat om:

- de (oudste) pensioenen die in 2005 niet door DIBISS werden overgenomen. Dit onderdeel is snel uitdovend gezien de oude populatie.
- de pensioenen van de mandatarissen
- het bijkomend pensioenaandeel Hoboken (ten gevolge van een gunstig tantième).

De totale openstaande pensioenverbintenissen voor de niet-gesolidariseerde pensioenen bedragen ca. 128,7 miljoen euro.[1]

Vanaf 2020 wordt er geen basispensioenbijdrage meer geboekt op de actieve mandatarissen. [2]

In het verleden werd in de toelichting een aparte koopsom bij de pensioenverzekering toegewezen. In de praktijk wordt deze legislatuur echter 1 koopsom budgettair voorzien, die binnen het reservefonds verdeeld wordt over pensioen- en bijdrageverzekering op basis van de openstaande pensioenverbintenissen, waarbij voor de pensioenverzekering ten **allen tijde een dekkingsgraad van 100%** voorzien wordt.

Aangezien het grootste deel van de reserves en pensioenverbintenissen in de bijdrageverzekering zit, wordt de **volledige koopsom** in de toelichting opgenomen **bij de bijdrageverzekering**.

Concluderend kunnen we stellen dat er in het meerjarenplan **geen werkgeversbijdragen** opgenomen zijn **voor de pensioenverzekering**.

B. Bijdrageverzekering (en pool 1)

Voor de gesolidariseerde pensioenverplichtingen wordt de pensioenlast niet (rechtstreeks) door het bestuur zelf gedragen. Het bestuur draagt wel bij aan het gesolidariseerd fonds in de vorm van **basispensioenbijdragen** (op de actieve loonmassa) en de **responsabiliseringsbijdrage** (afhankelijk van de pensioenlast).

Voor pool 2 verlopen het beheer en de financiering via de bijdrageverzekering. Voor pool 1 gaan de bijdragen rechtstreeks naar de RSZ.

Tot en met 2019 werd voor pool 2 bij de stad een verhoogde basisbijdragevoet gehanteerd van 39,5% (exclusief 7,5% werknemersbijdrage). Vanaf 2020 wordt het wettelijke basisbijdragepercentage gehanteerd. In het meerjarenplan wordt rekening gehouden met een stijging van de bijdragevoet vanaf 2022.[3]

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Pensioenbijdragevoet (excl. 7,5% werknemersbijdrage)	34%	35,5%	36,5%	37,5%	37,5%

[1] Bron: actuariële studie Ethias 2022
[2] Er wordt wel een werknemersbijdrage van 7,5% geboekt voor de mandatarissen. Deze zit in het meerjarenplan mee vervat in de brutolonen.
[3] Meer info over de evolutie van de basisbijdragevoeten: https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/ambtenarenpensioen

De responsabiliseringsbijdrage, zoals geraamd bij de start van de legislatuur, wordt door de stad (en bij uitbreiding de groep) aan het reservefonds gestort in het referentiejaar [4]. In het meerjarenplan zit ook een ontvangst opgenomen voor de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage (50%).

Ter financiering van het reservefonds wordt er een jaarlijkse koopsom betaald vanuit de stad. Deze werd vanaf 2020 geïntegreerd met de overdracht van bestemde gelden voor de pensioenen naar het reservefonds die gespreid in het meerjarenplan 2020-2025 voorzien werd.

De koopsom werd voor 2022 en 2023 bijgesteld in de vijfde aanpassing van het meerjarenplanning naar aanleiding van de afrekening en prognose van de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage. De koopsom werd dan tevens verminderd vanaf 2022, ter compensatie van de verhoogde statutaire werkgeversbijdragevoeten (totaal 2022-2025: -8.823.529 euro). Door een eenmalige inhaalbeweging van vorderingen met betrekking tot LEZ- en GAS4-boetes uit 2020 en 2021 werd het bedrag van de koopsom in 2022 verhoogd met 9.185.099 euro. In de zesde aanpassing van het meerjarenplan worden de teruggestorte stedelijke restmiddelen toegevoegd aan de koopsom (+1.294.498 euro).[5]

Stad en OCMW

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Werkgeversbijdragen	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Basisbijdragen pool 1	818.335	498.022	442.061	440.718	437.540	429.650
Basisbijdragen pool 2	30.766.265	29.820.286	32.183.655	32.085.862	31.854.500	31.280.107
Responsabiliseringsbijdragen	45.800.283	46.133.845	59.652.543	71.398.205	72.429.577	74.298.701
Koopsom *	56.848.919	57.726.855	50.456.152	24.350.686	29.394.380	29.666.904
Totaal	**134.233.802**	**134.179.008**	**142.734.412**	**128.275.470**	**134.115.997**	**135.675.363**

*Inclusief de koopsom van 2.400.000 euro die vroeger onder de pensioenverzekering gerapporteerd werd.

ZNA

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Werkgeversbijdragen	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Basisbijdragen pool 1	679.926	489.407	436.560	451.701	435.827	417.696
Basisbijdragen pool 2	18.780.727	17.746.618	17.805.722	18.423.278	17.775.820	17.036.343
Responsabiliseringsbijdragen	18.966.223	19.860.736	27.270.463	35.200.618	36.617.154	40.137.837
Totaal	**38.426.876**	**38.096.761**	**45.512.745**	**54.075.597**	**54.828.800**	**57.591.876**

Totaal

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Werkgeversbijdragen	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Basisbijdragen pool 1	1.498.261	987.429	878.621	892.419	873.367	847.347
Basisbijdragen pool 2	49.546.992	47.566.904	49.989.378	50.509.140	49.630.319	48.316.450
Responsabiliseringsbijdragen	64.766.506	65.994.581	86.923.006	106.598.823	109.046.731	114.436.538
Koopsom	56.848.919	57.726.855	50.456.152	24.350.686	29.394.380	29.666.904
Totaal	**172.660.678**	**172.275.769**	**188.247.157**	**182.351.067**	**188.944.797**	**193.267.239**

[4] Met uitzondering van ZNA: zij storten in referentiejaar +1

[5] Volgens principe zoals goedgekeurd op college van 23 oktober 2020 (jaarnummer 8817)

Vlaamse tussenkomst responsabiliseringsbijdrage

Er is in het meerjarenplan een ontvangst opgenomen voor de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliserings-bijdrage. De bedragen zijn ongewijzigd bij de zesde aanpassing van het meerjarenplan.

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Omschrijving	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Vlaamse tussenkomst voor stad en OCMW (excl. ZNA)	25.073.100	24.711.406	25.589.907	35.699.103	36.214.789	37.149.351

De koopsom werd voor 2022 (-1,4 miljoen euro) en 2023 (-5,6 miljoen euro) bijgesteld in de vijfde aanpassing van het meerjarenplanning naar aanleiding van de afrekening en prognose van de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage.

C. Reserves

Het collectief financieel beheer voor de pensioenreserves van de entiteiten stad Antwerpen, AG Stedelijk Onderwijs, Mobiliteit en Parkeren Antwerpen, OCMW Antwerpen (incl. ZNA) & Zorgbedrijf Antwerpen werd op 5 november 2021 gegund aan Ethias / AG Insurance. Hierbij werd ook beslist het oude reservefonds te laten uitdoven, door hieruit de verplichtingen aan de Federale Pensioendienst te voldoen tot uitgeput, en nieuwe stortingen (vanaf 15 november 2021) aan het nieuw reservefonds over te maken. [6]

Onderstaande tabel geeft een geconsolideerd overzicht van het oude en nieuwe reservefonds: zowel de werkelijke cijfers uit de jaarrekening als de verwachte evolutie naar de toekomst.

Het **effectief saldo** van het reservefonds op 31/12/2021 bedroeg **360.137.451 euro**.

	Jaarrekening		**Meerjarenplan**			
Reservefonds	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Saldo op 1 januari	**280.269.168**	**319.682.130**	**360.137.451**	**405.645.034**	**421.041.446**	**434.267.222**
Premies pensioenverzekering (werknemersbijdragen mandatarissen)	231.988	234.300	250.805	260.838	271.375	276.803
Premies bijdrageverzekering	69.889.498	66.710.255	76.500.150	75.121.696	74.725.601	73.032.649
Responsabiliseringsbijdragen aan reservefonds	74.586.297	76.851.357	103.018.164	127.475.122	130.808.778	138.303.609
Koopsom (excl. bestemde gelden)	11.624.167	22.552.048	25.331.290	4.250.797	9.294.491	9.567.015
Overdracht bestemde gelden pensioenen	45.224.752	35.174.807	25.124.862	20.099.889	20.099.889	20.099.889
Pensioenlast pensioenverzekering (pool 3)	-9.718.006	-8.616.154	-8.302.012	-8.634.092	-8.549.812	-8.169.637
Basispensioenbijdragen aan RSZ (pool 2)	-65.463.988	-68.279.595	-76.500.150	-75.121.696	-74.725.601	-73.032.649
Responsabiliseringsbijdragen aan RSZ	-88.887.910	-87.370.239	-106.398.000	-135.357.752	-146.277.692	-157.656.000
Andere stortingen en betalingen	-1.811.040	-506.661				
Intrest (prognose 2%)	4.101.939	4.108.591	7.202.749	8.112.901	8.420.829	8.685.344
Taks op winstdeelname	-364.735	-403.389	-720.275	-811.290	-842.083	-868.534
Totaal reservefonds Ethias	**319.682.130**	**360.137.451**	**405.645.034**	**421.041.446**	**434.267.222**	**444.505.711**
Bestemde gelden stad en OCMW	120.599.336	85.424.529	60.299.667	40.199.778	20.099.889	0
Totale reserve	**440.281.466**	**445.561.980**	**465.944.701**	**461.241.224**	**454.367.111**	**444.505.711**

De kolommen jaarrekening zijn gebaseerd op de jaarverslagen van Ethias. De kolommen meerjarenplan zijn gebaseerd op de actuariële pensioenstudie 2022 van Ethias met uitzondering van de koopsom, de responsabiliseringbijdragen aan reservefonds en de bestemde gelden. Deze laatste drie werden in lijn gebracht met deze aanpassing van het meerjarenplan.

In het meerjarenplan 2020-2025 werden de vroegere bestemde gelden (168.824.088 euro), voornamelijk afkomstig van de vroegere vzw Pensioenfonds, gespreid in uitgaven opgenomen. In de tabel uit dit zich in een

[6] Collegebesluit jaarnummer 8866, 5 november 2021

stijging van het reservefonds, maar een daling van de bestemde gelden; dit is dus budgetneutraal voor de totale reserve.

Uitgaven responsabiliseringsbijdragen aan RSZ:

- De responsabiliseringsbijdrage is tot en met 2023 aan uitgavenzijde van het reservefonds hoger dan aan ontvangstzijde. Reden is de **versnelde inning van de responsabiliseringsbijdragen** sinds 2019, waarbij gedurende 5 jaar telkens 20% van het lopend jaar toegevoegd wordt aan de factuur van het refertejaar. Dit heeft geen rechtstreekse invloed op het meerjarenplan van stad en OCMW, omdat de uitgaven reeds in het refertejaar gemaakt werden.

- Krachtens de wet van 30 maart 20187 krijgen lokale besturen in België vanaf referentiejaar 2019 een **vermindering op hun responsabiliseringsbijdrage** wanneer ze een **tweede pensioenpijler** voor hun contractueel personeel hebben die aan de voorwaarden van voornoemde wet voldoet. Deze vermindering bedraagt 50% van de werkgeversbijdragen aan de tweede pensioenpijler. In de responsabiliseringsbijdragen in het meerjarenplan werd vanuit het voorzichtigheidsprincipe **geen rekening gehouden** met deze aftrek.

[7] Wet met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet-vastbenoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

Deel 2: Tweede pensioenpijler contractuelen

In 2012 werd er (cfr. sectoraal akkoord 2008-2013) beslist om voor de **contractuele** medewerkers een **tweede pensioenpijler** op te starten, zodat er een extralegaal pensioen opgebouwd wordt als aanvulling op het wettelijk pensioen, voor prestaties vanaf 2010.

Stad en OCMW Antwerpen waren vanaf 2012 tot en met 2021 aangesloten bij de 2de pensioenpijler van de RSZ, toegewezen aan de tijdelijke handelsvennootschap Belfius-Ethias. Dit contract werd door de verzekeraar opgezegd met einddatum 31/12/2021.

Op 9 september 2022 gunde het college een nieuwe tweede pensioenpijler aan AXA Belgium voor prestaties vanaf 1 januari 2022. [8]

Het betreft een groepsverzekering met **vaste bijdrage** (geen persoonlijke bijdrage), met een gegarandeerd rendement (minimaal WAP) en winstdeelname. De pensioentoelage (door de werkgever te betalen) wordt als volgt vastgelegd:

- tot de leeftijd van 35 jaar: een bijdrage van 5% op het pensioengevend jaarloon onder het pensioenplafond + 15% op het pensioengevend jaarloon boven het pensioenplafond;
- vanaf de leeftijd van 35 jaar: een bijdrage van 6% op het pensioengevend jaarloon onder het pensioenplafond + 15% op het pensioengevend jaarloon boven het pensioenplafond;
- het pensioenplafond wordt jaarlijks geïndexeerd conform de lonen.

Deze bijdragepercentages zijn dezelfde als in het vorige contract, waardoor de overschakeling naar het nieuwe contract geen budgettaire impact heeft op de geraamde bijdragen tweede pensioenpijler. In het meerjarenplan van stad en OCMW zijn hiervoor volgende bedragen opgenomen:

	Jaarrekening		**Meerjarenplan**			
Loonkost component	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Tweede pensioenpijler	10.486.973	11.472.800	12.018.294	13.956.428	14.503.489	14.897.892

[8] Jaarnummer 2022_CBS_07450

DLB - artikel 56 § 6. Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van: 1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente; 2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt; 3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de gemeente deel uitmaakt, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente. Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het geactualiseerde overzicht met een toelichting van alle wijzigingen die zich sinds de vorige toelichting hebben voorgedaan.				MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen Artikel 4 De documentatie bij het meerjarenplan bevat minstens al de volgende elementen: ... 5° een overzicht van de verbonden entiteiten, waarmee alle entiteiten worden bedoeld waarvoor het bestuur de wettelijke, statutaire of feitelijke verplichting heeft om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in verliezen of tekorten; ...
Organisatie STAD	**Statuten**	**Overeenkomsten**	**Besluiten gemeenteraad (GR)**	**Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)**
Categorie A (autonome gemeentebedrijven)				
AG Energiebesparingsfonds Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 757)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 758)	GR 27/04/2020 (jaarnummer 213 - Aanpassing kredietreglement energieleningen)	*
AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 766)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 767)		*
AG Vastgoedbeheer en Stadsprojecten Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 26/04/2021 (jaarnummer 223)	Beheersovereenkomst GR 25/11/2019 (jaarnummer 652) Overeenkomst RMW 25/11/2019 (jaarnummer 99)		*
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen AG	Huidig gecoördineerde statuten GR 20/12/2021 (jaarnummer 766)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 738)		*
Autonoom Gemeentebedrijf Culturele Instellingen Antwerpen - Kunst (AG CIA)	Statuten beslissing GR 21/10/2019 (jaarnummer 619)	Beheersovereenkomst GR 28/01/2020 (jaarnummer 89)		*
Autonoom Gemeentebedrijf Culturele Instellingen Antwerpen - Erfgoed (AG CIA)				*
AG Digipolis Antwerpen	Statuten GR 29/06/2020 (jaarnummer 361)	Beheersovereenkomst GR 23/11/2020 (jaarnummer 665)		*
Categorie B (EVA-vzw's en EVA-stichtingen)				
vzw Integratie en Inburgering Antwerpen	Huidig gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 754)	Samenwerkingsovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 753)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Antwerpen	Huidig gecoördineerde statuten GR 26/05/2015 (jaarnummer 261)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 742)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Berchem	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 969)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 743)		*
vzw Lokaal Vrijetijdsbeleid Berendrecht-Zandvliet-Lillo	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 946)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 745)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Borgerhout	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 970)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 744)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Deurne	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 948)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 746)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Ekeren	Huidige gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 947)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 747)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Hoboken	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 945)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 748)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Merksem	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 949)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 749)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Wilrijk	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 950)	Samenwerkingsovereenkomst GR 20/12/2021 (jaarnummer 750)		*

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Categorie C (externe organisaties)				
ABC				
Antwerp International Training Centre on Corporate Opportunities				
Antwerps Drug Interventie Centrum				
Antwerp Symphony Orchestra				
Artesis Plantijn Hogeschool				
Augustinus Muziekcentrum				
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel				
Bekkenbestuur Benedenschelde				
BlueChem				
BlueHealth Innovation Center				
Vzw Blue Gate Antwerp Parkmanagement				
Catalisti				
Centrum voor basiseducatie				
Contemporary Art Heritage Flanders				
De Ideale Woning				
De Roma				
ERSV Provincie Antwerpen				
Ethiasco				
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling				
Fameus				
HETPALEIS				
Het Toneelhuis				
Infrabel				
Instituut voor Tropische Geneeskunde				
International Coalition of Sites of Conscience Europe				
Kempische Heerd (voorheen Klein Eigenaarskrediet, gefuseerd met Kempens Woonkrediet)				
Kunsthuis Opera Ballet Vlaanderen				
Kunst in Huis Kunstuitleen (uitgetreden op 19/04/2018)				
Kunststeden Vlaanderen				
Lokaal Gezondheidsoverleg Antwerpen				
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen				
Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap				
Polder van Ettenhoven en Muisbroek				
Regionaal Economisch Sociaal Overlegcomité				
vzw Regionaal Landschap de Voorkempen				
Sociaal Verhuurkantoor Antwerpen				
Sociale Bouw- en Kredietmaatschappij Arro Antwerpen				
The Beacon vzw				
t Werkhuys				
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten				
Vereniging voor Openbaar Groen				
Vlaamse Erfgoedbibliotheek				
Vlaamse Stichting Verkeerskunde				
Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn				
Wilrijk Niedernhausen				
Woonhaven Antwerpen				
Woonkrediet Antwerpen-Kempen-Limburg				
Ziekenhuisnetwerk Antwerpen				
Zomer van Antwerpen				
Vlaamse Operaorganisatie --> In vereffening				

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Categorie D (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden)				
Subcategorie D1 (opdrachthoudende verenigingen)				
IGEAN Milieu en Veiligheid	Gecoördineerde statuten van 25 juni 2021			*
Fluvius Antwerpen	Gecoördineerde statuten van 16 december 2020			*
Fluvius ov	Gecoördineerde statuten van 9 december 2020			*
ISVAG	Gecoördineerde statuten van 20 december 2018			*
Pontes	Gecoördineerde statuten van 23 juni 2022	Samenwerkingsovereenkomst (GR 16/12/2007 - jaarnummer 2681)		*
Water-Link	Gecoördineerde statuten van 17 december 2020	Overeenkomst rioolbeheer (GR 15/12/2014 - jaarnummer 1015) - Concessieakte leidingwater (GR 16/12/2013 - jaarnummer 784)		*
Subcategorie D2 (dienstverlenende verenigingen)				
IGEAN Dienstverlening	Gecoördineerde statuten van 25 juni 2021			*
Subcategorie D3 (interlokale verenigingen)				
Intergemeentelijke Samenwerking Zwijndrecht GAS	nvt	Addendum samenwerkingsoverneenkomst (GR 31/05/2021 - jaarnummer 316)		
Kenniscentrum Vlaamse Steden	nvt	Samenwerkingsovereenkomst (GR 20/12/2021 - jaarnummer 675)		
Varia				
FINEG nv				
Gemeentelijke Holding nv --> In vereffening				
Opera voor Vlaanderen --> In vereffening				
Zefier cvba				* Statuten §3 De Vennoten gaan de verbintenis aan om, in voorkomend geval, op eenvoudig verzoek van de Raad van Bestuur, het tekort te delgen tussen enerzijds de lasten en beheerskosten gedragen door de Vennootschap voor de verwerving van Strategische Participaties en anderzijds de inkomsten uit de Strategische Participaties die aan de Vennootschap ten goede komen, overeenkomstig de relevante bepalingen van Hoofdstuk VI en Hoofdstuk VII van deze statuten.

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Categorie E (eredienstbesturen)			**district**	** Volgens decreet betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten - afdeling 3/1 gemeentelijke verplichtingen (ing. Decr. 6 juli 2012) art. 52/1 §1 De gemeentebesturen passen de tekorten bij van de exploitatie van de kerkfabrieken en dragen bij in de investeringen in de gebouwen van de eredienst.*
Sint-Amandus			Antwerpen	*
Sint-Andries Antwerpen			Antwerpen	*
Sint-Anna-ten-Drieën			Antwerpen	*
Heilige Anna	Samenvoeging met te behouden parochie Onze-Lieve-Vrouwe Ter Sneeuw (GR 20/12/2021 - jaarnummer 666)		Borgerhout	*
Sint-Antonius-à-Padua			Antwerpen	*
Sint-Bartholomeus			Merksem	*
Sint-Bavo			Wilrijk	*
Sint-Bernardus			Antwerpen	*
De Blijde Boodschap			Deurne	*
Sint-Carolus-Borromeus			Antwerpen	*
Sint-Catharina			Antwerpen	*
Heilige Drievuldigheid			Berchem	*
Sint-Eligius			Antwerpen	*
Heilige Familie en Sint Cornelius	Samenvoeging met te behouden parochie Onze-Lieve-Vrouwe Ter Sneeuw (GR 20/12/2021 - jaarnummer 666)		Borgerhout	*
Heilige Familie			Deurne	*
Heilige Familie			Hoboken	*
Heilige Familie Elsdonk			Wilrijk	*
Sint-Franciscus van Assisi			Merksem	*
Sint-Franciscus-Xaverius			Borgerhout	*
Sint-Fredegandus			Deurne	*
Heilige Geest			Antwerpen	*
Sint-Gertrudis			Zandvliet	*
Heilig Hart van Jezus			Antwerpen	*
Heilig Hart			Hoboken	*
Heilig Hart			Ekeren	*
Sint-Jacobs			Antwerpen	*
Sint-Jan-Berchmans			Deurne	*
Sint-Jan-de-Doper			Antwerpen	*
Sint-Joris			Antwerpen	*
Sint-Jozef			Hoboken	*
Sint-Jozef			Deurne	*
Sint-Jozef Merksem			Merksem	*
Kristus Koning			Antwerpen	*
Sint-Lambertus			Antwerpen	*
Sint-Lambertus			Ekeren	*
Sint-Laurentius			Antwerpen	*
Sint-Laurentius			Ekeren	*
Heilige Lodewijk van Montfort			Deurne	*
Sint-Michaël-en-Petrus			Antwerpen	*
Sint-Norbertus			Antwerpen	*
O.-L.-V. Geboorte			Hoboken	*
O.L.V. Altijddurende Bijstand			Deurne	*
O.L.V. Boodschap			Antwerpen	*
O.L.V. Heilig Hart			Borgerhout	*
O.L.V. Middelares en H. Lodewijk			Berchem	*
O.L.V. Ter Sneeuw	Samenvoeging met te behouden parochie Onze-Lieve-Vrouwe Ter Sneeuw (GR 20/12/2021 - jaarnummer 666)		Borgerhout	*
Sint-Jan-Maria Vianney			Wilrijk	*
O.L.V. Gedurige Bijstand			Ekeren	*
O.L.V. van Smarten			Merksem	*

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Sint-Paulus			Antwerpen	*
Sint-Paulus			Deurne	*
Heilige Pius X			Deurne	*
Heilige Pius X			Wilrijk	*
Sint-Rochus			Deurne	*
Heilig Sacrament			Merksem	*
Heilig Sacrament			Berchem	*
Verrezen heer			Berchem	*
Sint-Theresia			Ekeren	*
Sint-Walburgis			Antwerpen	*
Sint-Willibrordus			Antwerpen	*
Sint-Willibrordus			Berchem	*
Anglik. Kerk Sint-Boniface			Antwerpen	*
Erkende Protestantse Gemeente Noord			Antwerpen	*
Erkende Protestantse Gemeente Oost			Antwerpen	*
Protestantse kerk Zuid			Antwerpen	*
Erkende Protestantse GemeenteDe Olijftak			Ekeren	*
Israëlitische Gemeente Shomré Hadas			Antwerpen	*
Israëlistische Synagoge Machsike Hadass			Antwerpen	*
Synagoog van de Portugese Ritus			Antwerpen	*
Evangelisch Lutherse kerk			Antwerpen	*
Evangelische kerk Philadelphia			Hoboken	*
Duitstalige Evangelische Gemeente			Wilrijk	*
Evangelische Christengemeente			Berchem	*
Christelijk Gereformeerde Kerk Antwerpen			Deurne	*
Categorie F (intern verzelfstandigde agentschappen)				
IVA Sodi+ (gemeenschappelijke personeelsvereniging stad/OCMW)		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10675 - Beheersovereenkomst)		*
IVA Antwerpen Studentenstad		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10596 - Beheersovereenkomst) - besluit niet ter inzage		*
IVA Kinderopvang		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10597 - Beheersovereenkomst) - besluit niet ter inzage		*
Categorie G (overige)				
Lokale Politie Antwerpen				*
Brandweerzone Antwerpen				*
Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht	GR 28/03/2022 (jaarnummer 171) - Partiële splitsing in voorbereiding om tot fusie met haven van Zeebrugge te komen.			*

DLB - artikel 56 § 6. Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van: 1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente; 2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt; 3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de gemeente deel uitmaakt, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente. Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het geactualiseerde overzicht met een toelichting van alle wijzigingen die zich sinds de vorige toelichting hebben voorgedaan.				MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen Artikel 4 De documentatie bij het meerjarenplan bevat minstens al de volgende elementen: ... 5° een overzicht van de verbonden entiteiten, waarmee alle entiteiten worden bedoeld waarvoor het bestuur de wettelijke, statutaire of feitelijke verplichting heeft om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in verliezen of tekorten; ...
Organisatie OCMW	**Statuten**	**Overeenkomsten**	**Besluiten raad voor maatschappelijk welzijn (RMW)**	**Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)**
Welzijnsverenigingen				
Beschut Wonen	Huidige gecoördineerde statuten (GR 21/02/2022 - jaarnummer 8)			*
Zorgbedrijf Antwerpen				*
Ziekenhuisverenigingen				
Ziekenhuisnetwerk Antwerpen				*
Intergemeentelijke Samenwerkingsverbanden				
Externe organisaties				
Antwerps Drug Interventie Centrum				
Clova				
Culinaire Actie Sociale Werkplaats				
Ethiasco				
Levanto				
Sel Amberes				
Vereniging Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg Antwerpen				
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten --> OCMW niet meer vertegenwoordigd				
Werkhaven Antwerpen --> Afsluit vereffening en definitieve ontbinding voorzien GR 25/11/2019 (jaarnummer 678)				
Woonhaven Antwerpen		Addendum aan de samenwerkingsovereenkomst RMW 29/04/2019 (jaarnummer 49)		
vzw Integratie en Inburgering Antwerpen				
Zet-U				
Categorie F (intern verzelfstandigde agentschappen)				
IVA Sodi+ (gemeenschappelijke personeelsvereniging stad/OCMW)				*

Overzicht jaarlijkse opbrengst door bestuur geheven belastingsoort

		Jaarrekening		Meerjarenplan			
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
7300	Opcentiemen op de onroerende voorheffing	220.074.027	209.342.780	216.365.027	242.114.710	243.784.308	245.543.682
7301	Aanvullende belasting op de personenbelasting	144.722.438	142.669.324	140.607.140	148.215.429	152.609.270	156.464.035
7302	Motorrijtuigen	5.524.971	6.084.097	6.073.022	6.073.022	6.073.022	6.073.022
7303	Gewestelijke milieuheffing	548.566	533.576	300.000	300.000	300.000	300.000
7305	Gewestbelasting leegstand/verwaarl bedrijfsruimten	152.152	651.534	353.000	353.000	353.000	353.000
7313	Valse alarmmeldingen	50.500	33.625	10.000	10.000	10.000	10.000
7314	Weghalen, bewaren in beslag genomen voertuigen	1.677.861	2.051.372	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
7315	Afgifte identiteitsbew., paspoorten, trouwboekjes,uittreksel	2.968.852					
7316	Aanvragen omgevingsvergunningen	2.646.574	3.327.922	1.970.895	1.970.895	1.970.895	1.970.895
73312	Lijkenvervoer	42.000	27.750	16.000	16.000	16.000	16.000
73314	Ontgraving	45.500	120.500	54.000	54.000	54.000	54.000
73400	Algemene bedrijfsbelasting	8.250.948	11.571.298	11.801.714	11.801.714	11.801.714	11.801.714
73402	Drijfkracht	28.759.917	31.178.171	25.654.907	25.654.907	25.654.907	25.654.907
73414	Taxidiensten	160.396	43.679	33.680	25.600		
73419	Verblijfsbelasting	3.086.678	2.017.494	3.866.323	3.866.323	3.866.323	3.866.323
73420	Kamers	1.001.129	556.275	787.177	787.177	787.177	787.177
73422	Reclameborden	1.945.895	2.100.456	2.379.448	2.379.448	2.379.448	2.379.448
73424	Verspreiding kosteloos reclamedrukwerk	726.936	764.540	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
734991	Horeca	1.245.173	1.366.427	2.698.318	2.698.318	2.698.318	2.698.318
734992	Uitbatingsvergunning en wedkantoren	274.845	323.859	250.000	250.000	250.000	250.000
73610	Andere inname openbaar domein	45.636	35.728	55.000	55.000	55.000	55.000
7370	Bouwen	209.634					
7372	Activeringsheffing op onbebouwde bouwgronden	496.873	558.533	572.000	572.000	572.000	572.000
7373	Ontbreken van parkeerplaatsen	101.500					
7374	Leegstaande woningen en gebouwen	1.822.601	2.133.580	450.000	450.000	450.000	450.000
7375	Krotten / verwaarloosde en ongeschikte woningen en gebouwen	1.696.431	2.043.315	1.593.000	1.593.000	1.593.000	1.593.000
7377	Tweede verblijven	540.616	548.596	250.000	250.000	250.000	250.000

Onbeschikbare gelden

De beleids- en beheerscyclus 2020 (BBC 2020) definieert onbeschikbare gelden als de geldmiddelen waarover het bestuur tijdens de duur van het boekjaar niet kan beschikken. Het zijn budgettaire middelen die in het bestuur aanwezig zijn en die zijn opgenomen in het gecumuleerd budgettair resultaat, maar die omwille van regelgeving of verplichtingen budgettair niet gebruikt kunnen worden in de loop van het desbetreffende boekjaar. Dit betreft onder meer gelden die verplicht op een geblokkeerde rekening staan, bijvoorbeeld in het kader van Care Property Invest-overeenkomsten, juridische geschillen, huur- of andere waarborgen, enz.

De onbeschikbare gelden worden als onderdeel getoond in het schema M2. Dit schema is vanaf 2020 geconsolideerd opgemaakt voor juridische entiteit stad en juridische entiteit OCMW.

In dit meerjarenplan zijn de onbeschikbare gelden als volgt:

Juridische entiteit stad:

- geen onbeschikbare gelden

Juridische entiteit OCMW:

- TAK 26 Care Property Invest.

NV Care Property Invest (CPI) en OCMW Antwerpen werken samen rond 4 serviceflat projecten. Hierbij ontwikkelt CPI de flats en OCMW gebruikt deze tegen betaling van een maandelijkse vergoeding. De flats blijven juridisch eigendom van CPI. Pas na een periode van 27 jaar lopen de overeenkomsten per project af en blijft er een eindeopstalvergoeding te betalen door OCMW aan CPI waarna de eigendom van de flats definitief overgaat naar het OCMW.

Alle rechten en verplichtingen van het OCMW werden overgenomen door Zorgbedrijf Antwerpen, contractueel blijven de verbintenissen tussen de externe partners enkel met het OCMW.

Om de eindeopstalvergoedingen te betalen (in 2029, 2031, 2031 en 2035) belegt OCMW een jaarlijks bedrag voor de 4 serviceflat projecten bij Belfius Verzekeringen in 4 beleggingsverzekeringen TAK26**.**

Dit jaarlijks bedrag bestaat uit:

- Een gesubsidieerd aandeel, zijnde subsidies verkregen van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Deze subsidies worden ontvangen gedurende 18 jaar vanaf de start van elk project, waardoor dit aandeel dalende is in de tijd.
- Een aandeel eigen middelen, zijnde een afgesproken aanvullend bedrag betaalt door Zorgbedrijf aan OCMW.

Deze ontvangsten worden budgettair ontvangen op budgetpositie 4951450 'Vordering investeringssubsidies in kapitaal Welzijnsverenigingen' en worden integraal in de TAK26 beleggingsverzekeringen belegd.

Daarnaast genereert het belegde kapitaal bij Belfius Verzekeringen ook de nodige intresten. Deze intresten moeten toegevoegd worden aan het onbeschikbare geld (cf. boekingsfiche ABB). De gerealiseerde intresten 2015-2019 zijn in de algemene boekhouding steeds correct opgenomen en toegewezen aan de termijnrekening met betrekking tot Care Property Invest. Het onbeschikbare geld is in de verschillende jaarrekeningen daar niet mee op aangepast. In 2020 werd dit recht gezet en werd er 496.056,79 euro toegevoegd aan het onbeschikbare geld om de intresten met betrekking tot 2015 tem 2019 te regulariseren.

Deze intresten werden tot en met jaarrekening 2020 aan het jaareinde telkens in ontvangst genomen in exploitatie-ontvangsten en werden niet budgettair voorzien in het meerjarenplan. Bij de vierde aanpassing van het meerjarenplan werd de prognose van de intrestopbrengsten ook mee opgenomen in het meerjarenplan. Bij de vijfde aanpassing van het meerjarenplan werd deze prognose bijgesteld op de laatste rapportering vanuit Belfius. De prognose werd niet bijgesteld in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan.

De evolutie in dit meerjarenplan is als volgt (in euro):

	Ontvangst = Jaarlijkse inleg	**Intresten**	**Onbeschikbaar geld per 31/12**
2019			3.302.172,00
2020	174.878,42	626.527,07	4.103.577,49
2021	174.878,42	138.729,29	4.417.185,20
2022	107.550,32	147.823,42	4.672.558,94
2023	107.550,32	155.209,41	4.935.318,67
2024	107.550,32	163.685,03	5.206.554,03
2025	107.550,32	171.541,34	5.485.645,69

Financiële ontvangsten en uitgaven

Exploitatieontvangsten

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Ontvangsten uit financiële vaste activa	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Havenbedrijf	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
Zefier	173.112	193.582	200.701	100.400	100.400	100.400
FINEG	2.277.242	858.633	541.312	559.978	578.644	597.309
Fluvius Antwerpen - strategische participaties	5.463.742	5.905.318	5.784.259	5.784.259	5.784.259	5.784.259
Fluvius Antwerpen - gas	5.907.653	6.074.850	4.395.534	4.331.903	4.348.344	3.231.127
Fluvius Antwerpen - elektriciteit	7.668.863	7.967.425	4.381.192	4.148.502	4.148.502	2.902.704
Fluvius Antwerpen - kabel	4.903.608	2.575.536	2.575.541	2.575.541	2.575.541	2.575.541
Mobiliteit en parkeren Antwerpen - dividend	639.906	610.629	0	0	0	0
AG VESPA - dividend	0	129.000	0	0	0	0
Hooge Maey	0	0	0	0	15.000	41.550
Water-link	2.534.423	1.395.760	2.064.204	0	1.773.167	2.720.200
Water-link concessievergoeding	8.122.621	8.244.172	8.367.541	8.492.756	8.619.845	8.748.836
Water-link productievergoeding	5.210.636	5.254.138	5.507.021	5.913.833	6.086.406	6.180.989
Wonen - sociale huisvestingsmaatschappijen	3.546	3.701	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	**67.905.353**	**64.212.744**	**58.818.305**	**56.908.172**	**59.031.108**	**57.883.915**

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Andere financiële ontvangsten	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Creditintresten	51.660	3.729	10.000	10.000	10.000	10.000
Intresten Tak 26 Care Property Invest	130.470	138.729	147.823	155.209	163.685	171.541
Intrestsubsidies	47	0	96	19	0	0
Wisselresultaten	89	1	3.000	3.000	3.000	3.000
Terugvordering financiële kosten	9.345.749	8.573.216	7.974.683	7.541.794	4.990.783	4.307.731
Andere financiële opbrengsten	195.492	295.216	190.000	190.000	190.000	190.000
Totaal	**9.723.507**	**9.010.891**	**8.325.603**	**7.900.023**	**5.357.468**	**4.682.273**

Investeringsontvangsten

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Ontvangsten financiële vaste activa (exclusief borgtochten)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Wonen (Vereffening SIMV)	8.042	0	0	0	0	0
Vespa (grondenruil Runcvoorthof)	14.918	0	0	0	0	0
Inkanteling vzw Antwerpen Studentenstad - netto-bedrijfskapitaal	57.567	0	0	0	0	0
Inkanteling AG KOP - netto-bedrijfskapitaal	5.448.264	0	0	0	0	0
Vereffening Digipolis - deel Antwerpen	0	199.582	0	0	0	0
AG Vespa - aanpassing kapitaalstructuur project Kielse Vest (gronden)	0	0	0	251.391	0	0
Totaal	**5.528.792**	**199.582**	**0**	**251.391**	**0**	**0**

Investeringsuitgaven

	Jaarrekening		Meerjarenplan			
Uitgaven financiële vaste activa (exclusief borgtochten)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Fluvius Antwerpen strategische participaties kapitaalverhoging	0	6.107.830	0	1.994.766	0	0
BlueChem - kapitaalsverhoging	30.815	0	0	0	0	0
Vespa (grondenruil Runcvoorthof)	33.001	0	0	0	0	0
Herschikking kapitaalstructuur AG Vespa		42.228.482	0	0	0	0
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen - kapitaalsverhoging	3.474.666	3.616.995	1.152.856	2.017.311	2.008.554	2.015.245
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen - kapitaalsverhoging Noorderlijn	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904
Poolstok (Vlaams Selectiecentrum voor het Overheidspersoneel) - aankoop aandelen	0	0	6.197	0	0	0
Totaal	**7.285.386**	**55.700.211**	**4.905.957**	**7.758.981**	**5.755.458**	**5.762.149**

Verwijzing webtoepassing documentatie

Artikel 3, 6° van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt om bij de toelichting van het meerjarenplan een verwijzing naar de plaats waar de documentatie beschikbaar is, op te nemen.

De documentatie bij aanpassing 6 van het meerjarenplan 2020 - 2025 kan u via onderstaande link vinden:

https://www.antwerpen.be/nl/overzicht/bestuur/beleid/meerjarenplan-en-jaarrekening

Advies van Inspectie Financiën
Aanpassing meerjarenplan 2020-2025 van stad en OCMW Antwerpen (nr. 6)

Datum:	3 november 2022
Aan:	het college van burgemeester en schepenen / het vast bureau
CC:	Sven Cauwelier (algemeen directeur), Karl Van Borm (financieel directeur) en Karin De Craecker (strategisch coördinator)
Referentie:	03/2022/10/1206

Feiten en context

In het kader van artikel 3 van het reglement op de werking van Inspectie Financiën (gemeenteraadsbeslissing van 24 april 2006, jaarnummer 866) brengt Inspectie Financiën een advies uit over de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) van de stad en het OCMW Antwerpen.

Vaststellingen

Op basis van de door haar uitgevoerde controlewerkzaamheden formuleert Inspectie Financiën een aantal vaststellingen bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) van de stad en het OCMW Antwerpen.

De staat van het financieel evenwicht

- Geraamde beschikbaar budgettair resultaat en geraamde autofinancieringsmarge

Conform artikel 16 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 betreffende de Beleids- en Beheerscyclus van de lokale besturen zijn het meerjarenplan en de aanpassingen ervan in evenwicht als:

- het geraamde beschikbaar budgettair resultaat per boekjaar groter dan of gelijk aan nul is;
- de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste boekjaar van de periode van het meerjarenplan groter dan of gelijk is aan nul.

Op basis van het schema M2 van de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) stelt Inspectie Financiën vast dat het geraamd beschikbaar budgettair resultaat voor elk boekjaar groter dan of gelijk is aan nul en dat de autofinancieringsmarge positief is in 2025.

De aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) van de stad en het OCMW Antwerpen is met andere woorden in evenwicht, conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Beleids- en Beheerscyclus.

- Geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge

De geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge geeft weer hoe groot de geraamde autofinancieringsmarge is wanneer rekening wordt gehouden met jaarlijkse aflossingen, ongeacht de financieringsvorm. Met de geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge kan beoordeeld worden of leninglasten al dan niet worden doorgeschoven naar de toekomst (bijvoorbeeld bullet-leningen met aflossingen na 2025).

Uit het schema M2 blijkt dat de autofinancieringsmarge voor alle jaren van het meerjarenplan kleiner is dan de gecorrigeerde autofinancieringsmarge. Dit betekent dat, op dit ogenblik, stad en OCMW Antwerpen geen leninglasten doorschuiven naar een volgende legislatuur of generatie.

Inspectie Financiën
Francis Wellesplein 1 – 2018 Antwerpen

Algemene vaststellingen bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6)

- Verhoogde inflatiecijfers

De stad / OCMW Antwerpen wordt, net als andere (lokale) overheden, geconfronteerd met verhoogde inflatiecijfers. Op basis van de laatst gekende prognoses zou de gemiddelde jaarinflatie (op basis van de consumptieprijsindex) in 2022 en 2023 uitkomen op respectievelijk 9,3% en 6,7%, tegenover 2,44% in 2021 en 0,74% in 2020.

De verhoogde inflatiecijfers hebben een duidelijke impact op de uitgaven opgenomen in het stedelijke meerjarenplan. Hiertoe worden in de voorliggende aanpassing een aantal wijzigingen aangebracht. De voornaamste betreffen:

- het personeelsbudget (+ 198,3 miljoen euro): conform de inflatievooruitzichten van het federaal planbureau van 4 oktober 2022 wordt rekening gehouden met 5 loonindexeringen in 2022 en vervolgens 3 loonindexeringen in 2023. In 2024 wordt rekening gehouden met een eerste loonindexering in februari. Vervolgens wordt er voor de rest van het meerjarenplan een indexatie om de 9 maanden toegepast. Hiervoor worden in de periode 2022-2025 volgende budgetten bijkomend voorzien:
  - 109,3 miljoen euro op het personeelsbudget voor stad / OCMW;
  - 89,1 miljoen euro voor het personeel van de verzelfstandigde entiteiten, enerzijds via verhoogde dotaties (aan de autonome gemeentebedrijven, vzw Integratie en Inburgering, Zorgbedrijf Antwerpen, Brandweer Zone Antwerpen en Politiezone Antwerpen) en anderzijds via de uitgaven aan AG Digipolis Antwerpen;
- de stijgende elektriciteits-, gas- en brandstofkosten maken dat het stedelijke meerjarenplan in de periode 2022-2025 (opnieuw) dient bijgesteld te worden (+ 155,4 miljoen euro):
  - 94,9 miljoen euro voor stad / OCMW;
  - 60,5 miljoen euro voor AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen, Brandweer Zone Antwerpen, Politiezone Antwerpen.

  In de vorige aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr.5) was voor de stijgende energiekosten bij de stad / OCMW reeds een bijkomend budget van 5,2 miljoen euro verwerkt in 2022.

Ook aan ontvangstenzijde gebeuren een aantal aanpassingen. Zo wordt er in de periode 2022-2025 94 miljoen euro aan bijkomende Vlaamse middelen in het kader van de gestegen personeels- en energiekosten van de lokale besturen verwerkt.
Daarnaast worden ook de opcentiemen op de onroerende voorheffing en de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting in de periode 2022-2025 geactualiseerd met respectievelijk 80,9 miljoen euro en 38,2 miljoen euro.

Om blijvend te kunnen voldoen aan de evenwichtsvoorwaarden conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Beleids- en Beheerscyclus voert de stad / OCMW nog een aantal bijsturingen door in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) voor in totaal 133,2 miljoen euro in de periode 2022-2025:

- enerzijds worden een aantal retributies verbonden aan de dienstverlening bijgesteld;
- anderzijds wordt bespaard op diverse uitgaven verbonden aan de werking van stad / OCMW Antwerpen, de districten en een aantal leden van de groep stad Antwerpen (AG Culturele Instellingen Antwerpen / Erfgoed, AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen, AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen, AG VESPA, vzw Integratie en Inburgering, Zorgbedrijf Antwerpen, ZNA, Brandweer Zone Antwerpen en Politiezone Antwerpen). Ook deze entiteiten zullen in hun respectievelijke aanpassing van het meerjarenplan deze bijsturingen tot uiting moeten brengen.

Om de effectieve realisatie van deze besparingen / verhoogde ontvangsten te verzekeren, dient in de nodige opvolging te worden voorzien.

- Corona- en Oekraïnecrisis

Naast de verhoogde inflatiecijfers blijven stad en OCMW Antwerpen ook geconfronteerd worden met de uitdagingen verbonden aan de corona- en Oekraïnecrisis. Aangezien het momenteel nog onduidelijk is hoe deze uitdagingen verder zullen evolueren, is het belangrijk om de concrete impact hiervan, zowel operationeel als financieel, blijvend op te volgen en, indien nodig, de budgetten tijdig bij te sturen. Ook in voorliggende aanpassing van het meerjarenplan gebeuren in dit kader een aantal wijzigingen.

Compensatiefonds corona
In het kader van de coronacrisis werd eerder een compensatiefonds van 65 miljoen euro in het stedelijke meerjarenplan opgenomen. Hiervan werd per eind 2021 44 miljoen euro aangewend om diverse minderontvangsten en meeruitgaven te financieren.

In de vorige aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr. 5) werd het saldo van het compensatiefonds van circa 21 miljoen euro bijgestuurd naar 2,5 miljoen euro. Hiervan werd in 2022 0,3 miljoen euro aangewend. Het restsaldo van 2,2 miljoen euro blijft beschikbaar voor verdere aanwending in de komende periode.

Oekraïnecrisis
Als gevolg van de oorlog in Oekraïne kent de stad een toegenomen instroom van oorlogsvluchtelingen. Voor de uitgaven verbonden aan de opvang van deze vluchtelingen werd in de vorige aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr. 5) een budget van 15 miljoen euro in 2022 voorzien. Dit fonds wordt ook in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan aangehouden. Op heden blijft er op dit fonds nog een saldo van 8,7 miljoen euro beschikbaar voor verdere aanwending in de komende periode.

Vanuit de hogere overheid worden ook, ter ondersteuning van de lokale besturen, middelen ter beschikking gesteld in dit kader. Concreet worden met de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan:
- de specifieke Vlaamse subsidies in het kader van de opvanginitiatieven (+ 9 miljoen euro in 2022) verwerkt;
- bijkomende ontvangsten vanuit POD Maatschappelijke Integratie verwerkt en dit als een bijkomend percentage bovenop het equivalent leefloon dat de stad ontvangt voor de Oekraïense vluchtelingen (+ 9 miljoen euro in de periode 2022-2024).

Daarnaast worden in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan tevens ontvangsten verwerkt inzake de terbeschikkingstellingsvergoedingen die stad / OCMW Antwerpen verwachten te ontvangen betreffende de woonunits in het nooddorp op Linkeroever (+ 1 miljoen euro in de periode 2022-2023).

Specifieke vaststellingen bij het exploitatiebudget

- Pensioenen

Het stedelijk meerjarenplan 2020-2025 houdt inzake de pensioenen onder meer rekening met:
- een jaarlijkse betaling voor de responsabiliseringsbijdrage van de stad en het OCMW Antwerpen (inclusief ZNA), en dit conform de actuariële pensioenstudie van mei 2019;
- de financiering (via de exploitatiedotaties) van de verschuldigde responsabiliseringsbijdragen ten laste van verzelfstandigde en verbonden entiteiten (AG Stedelijk Onderwijs, Zorgbedrijf Antwerpen, Politiezone Antwerpen en Brandweerzone Antwerpen);
- de tussenkomst van 50% van Vlaanderen in deze bijdragen;
- de tussenkomst van 50% in de responsabiliseringsbijdrage vanuit ZNA voor de vastbenoemde personeelsleden die door OCMW Antwerpen aan ZNA ter beschikking gesteld zijn of waren;
- een jaarlijkse koopsom ter financiering van het reservefonds. In deze koopsom werden tevens de in het vorige meerjarenplan 2014-2019 aangehouden bestemde gelden inzake de pensioenen (165,8 miljoen euro) geïntegreerd.

Inspectie Financiën
Francis Wellesplein 1 – 2018 Antwerpen

In de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan worden geen verdere bijsturingen in dit kader doorgevoerd.

De financiering van de pensioenen blijft, een enorme financiële uitdaging voor zowel de stad, het OCMW als de groep stad Antwerpen. De cijfergegevens uit de pensioenstudies tonen aan dat de pensioenuitgaven sterk zullen stijgen en dat de grootste stijgingen en hoogste bedragen voor de periode ná 2025 zijn. Daarenboven engageerde de stad / OCMW zich om vanaf 2026 de responsabiliseringsbijdrage met betrekking tot het aan ZNA ter beschikking gestelde statutair OCMW-personeel (grotendeels) te financieren.

- Gebudgetteerde ontvangsten vanwege hogere overheden (bovenlokale fondsen)

Er dient omzichtig te worden omgegaan met de gebudgetteerde ontvangsten uit de bovenlokale fondsen. Voor bepaalde subsidies werd immers de concrete invulling van de programma's en/of de bedragen op heden nog niet formeel bevestigd voor alle jaren van het meerjarenplan. Zo is er voor 2022 en later op heden geen formele bevestiging betreffende de bedragen noch het programma van het Veiligheids- en Samenlevingscontract Politieluik (5,4 miljoen euro voor de periode 2022-2025) en het Globaal Plan (1,8 miljoen euro in de periode 2022-2025).

Daarnaast blijft het belangrijk dat de entiteiten van de groep meewerken enerzijds om geschikte projecten te zoeken en anderzijds bij de afrekening van deze projecten in functie van de maximalisatie van deze ontvangsten.

- Handhavingsbeleid parkeren

AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen besliste om vanaf 2022 de handhavingsintensiteit voor het straatparkeren te versterken teneinde de betaalbereidheid van de parkeerders te verhogen. Volgens de gemaakte prognoses heeft deze beslissing niet enkel impact op de parkeerontvangsten (die worden verwerkt in het meerjarenplan van het AG) maar tevens, zeker in de opstartfase, op het aantal parkeerretributies en de daaraan verbonden ontvangsten bij de stad.

De ontvangsten uit deze retributies zitten verwerkt in het stedelijk meerjarenplan en worden in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan ook bijgestuurd, onder meer in het kader van de verhoogde handhavingsintensiteit. Het gaat om een verwachte netto-meeropbrengst van 21,7 miljoen euro in de periode 2022-2025.

Specifieke vaststellingen bij het investeringsbudget

- Investeringsuitgaven

Op basis van de gerealiseerde investeringen in de periode 2014-2019 (gemiddeld circa 250 miljoen euro per jaar) bleek dat de realisatiegraad aanzienlijk lager lag dan de jaarlijks gebudgetteerde bedragen (circa 65% voor stad en OCMW). Investeringsbudgetten voor concrete projecten werden geregeld doorgeschoven naar latere boekjaren. Ook in 2020 en 2021 lagen de effectief gerealiseerde investeringen (respectievelijk 299 miljoen euro en 322 miljoen euro) lager dan de gebudgetteerde bedragen. De realisatiegraad bedroeg 68% in beide jaren.

In de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan (nr. 6) worden de investeringsuitgaven grondig bijgestuurd om tot een meer realistische budgettering te komen. Uit de gebudgetteerde investeringsuitgaven na aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr.6) blijkt dat in de periode 2022-2025 gemiddeld 409 miljoen euro per jaar aan investeringen wordt vooropgesteld. Dit betreft een bijsturing met circa 13%.

Het blijft belangrijk om investeringsbudgetten zo correct mogelijk in te schatten, zowel qua omvang als timing. Inspectie Financiën adviseert dan ook om telkens bij de aanpassing van het meerjarenplan de

stand van zaken van de investeringsprojecten na te gaan en op basis hiervan het meerjarenplan, waar nodig, aan te passen.

- Over de Ring

Leefbaarheidsprojecten
Met betrekking tot de 18 geselecteerde leefbaarheidsprojecten (fase 1) engageerden de stad en Vlaanderen zich om samen 1,25 miljard euro te investeren. In het meerjarenplan 2020-2025 zijn hiervoor dan ook middelen voorzien. Inspectie Financiën merkt op dat naast het globale engagement van alle partners om de geselecteerde leefbaarheidsprojecten te realiseren, ook (verdere) concrete afspraken tussen betrokkenen nodig zijn om de goede uitvoering van en een degelijke risicobeheersing voor de verschillende projectonderdelen (onder meer wat betreft de (financiële) opvolging van de stedelijke engagementen) te realiseren. Hiervoor dient in de nodige coördinatie te worden voorzien omdat de realisatie van deze projecten een samenwerking betreft, niet alleen van Antwerpen en Vlaanderen, maar ook tussen diverse leden van de groep stad Antwerpen.

Eerdere projecten hebben immers reeds aangetoond dat een goede projectopvolging belangrijk is zodat projecten tijdig bijgestuurd kunnen worden, conflicten met aannemers en andere betrokkenen vermeden kunnen worden en de middelen efficiënt en effectief ingezet worden.

Hoederentiteit
Naast de leefbaarheidsprojecten zullen er tevens een aantal stadsprojecten worden gerealiseerd in de onmiddellijke omgeving van de leefbaarheidsprojecten. Deze stadsprojecten worden uitgewerkt conform het stolpprincipe van de hoederentiteit waarbij initiële inbrengen kunnen worden terugverdiend en meerwaarden kunnen worden gebruikt om een tweede fase aan leefbaarheidsprojecten te financieren.

Hoewel de vooropgestelde inkomsten pas in volgende meerjarenplannen zullen worden gerealiseerd, worden in het meerjarenplan 2020-2025 al aanzienlijke uitgaven in dit kader voorzien.

Ook voor deze projecten is een nauwgezette opvolging, evaluatie en (eventuele) bijsturing essentieel om het stolpprincipe van de hoederentiteit te kunnen waarmaken en finaal de tweede fase aan leefbaarheidsprojecten te kunnen financieren.

Specifieke vaststellingen bij de financiering

- Uitstaande schulden en opname van nieuwe leningen

Uit het schema T4 blijkt dat de uitstaande financiële schuld van de stad per 1 januari 2022 460 miljoen euro bedraagt. In deze uitstaande schulden vertegenwoordigen ZNA (excl. Valentijnsakkoord) en Zorgbedrijf Antwerpen (excl. woonrechtcertificaten) een bedrag van 172 miljoen euro (of circa 37 %).

De aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6) voorziet om in totaal circa 1.280 miljoen euro aan leningen en andere financieringen op te nemen in de periode 2022-2025. Dit bedrag is grotendeels als volgt samengesteld:

- reguliere leningen voor stad en OCMW voor in totaal 1.223 miljoen euro, waarbij de uitgangspunten voor de opname van deze leningen niet wijzigden (rentevoet van 4% voor looptijden van 10 jaar);
- een doorgeeflening aan AG VESPA van 41 miljoen euro op 20 jaar ter financiering van de bouw van drie regiokantoren voor de politie;
- (her)uitgiftes van woonrechtcertificaten voor Zorgbedrijf Antwerpen in 2022, waarbij het OCMW Antwerpen optreedt als emittent (13 miljoen euro). Het voorliggende meerjarenplan 2020-2025 houdt er rekening mee dat OCMW Antwerpen vanaf 2023 niet langer optreedt als emittent van nieuwe woonrechtcertificaten.

In de voorbije jaren namen stad en OCMW Antwerpen geen nieuwe leningen op ter financiering van de eigen uitgaven. Dit was enerzijds mogelijk omwille van het positieve gecumuleerde budgettaire resultaat uit het verleden en anderzijds zorgde ook de vertraging in de realisaties van de investeringen hiervoor. In de komende periode zal moeten blijken of de bijsturing van de investeringsuitgaven maakt dat stad / OCMW de vooropgestelde financieringen effectief zal dienen aan te gaan.

Advies

Na inhoudelijke en steekproefsgewijze controle geeft Inspectie Financiën gunstig advies bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 6).

Inspectie Financiën vraagt wel aandacht voor de vaststellingen en aanbevelingen.

Digitaal ondertekend door Sabine Dierckx (Signature)
Datum: 04-11-2022 10:23:37

Digitaal ondertekend door Tine Baeten (Signature)
Datum: 03-11-2022 16:15:37

Sabine Dierckx
Directeur Inspectie Financiën

Tine Baeten
Manager Inspectie Financiën

Inspectie Financiën
Francis Wellesplein 1 – 2018 Antwerpen